

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЗУІ
Протокол № „3” від „27” квітня 2021 р.
Ф-КДМ-2

**Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ
кафедра географії та туризму**

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
АНАЛІЗ ПРОПОЗИЦІЇ ЗАКЛАДІВ ТИМЧАСОВОГО РОЗМІЩЕННЯ
ПІВДЕННОГО ТУРИСТИЧНОГО МІКРОРЕГІОНУ ЗАКАРПАТТЯ НА
ОСНОВІ СИСТЕМИ БРОНЮВАННЯ BOOKING.COM

Бок Дора Степанівна

Студентка ІV-го курсу

Освітня програма 242 Туризм

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 8 / 2022р.

Науковий керівник: **БЕРГХАУЕР ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ,**
ДОЦЕНТ, К.Г.Н.

Завідувач кафедри географії та туризму: **МОЛНАР ЙОСИП ЙОЖЕФОВИЧ**
к.г.н., доцент

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 2023 року

Протокол № _____ / 2023

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

кафедра географії та туризму

Кваліфікаційна робота

**АНАЛІЗ ПРОПОЗИЦІЇ ЗАКЛАДІВ ТИМЧАСОВОГО РОЗМІЩЕННЯ ПІВДЕННОГО
ТУРИСТИЧНОГО МІКРОРЕГІОНУ ЗАКАРПАТТЯ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ БРОНЮВАННЯ
BOOKING.COM**

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконала: студентка IV-го курсу

Бок Дора Степанівна

Освітня програма 242 Туризм

Науковий керівник: **БЕРГХАУЕР ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ,**
ДОЦЕНТ, К.Г.Н.

Рецензент: **ЛІНЦ АННАМАРІА ЮЛІЇВНА** асистент

Берегове
2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
1. Розділ ЗАГАЛЬНА ТА ТУРИСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОДИНИЦЬ ПІВДЕННОГО ТУРИСТИЧНОГО МІКРОРАЙОНУ	10
1.1. Вплив процесів децентралізації на адміністративний поділ Закарпаття	10
1.2. Територіальний розподіл населення Закарпаття у світлі новоствореної системи державного управління	11
1.3. Розвиток туристичних мікрорегіонів Закарпаття	14
1.3.1 Південний туристичний мікрорайон	15
1.4. А Загальна характеристика та туристичні ресурси Берегівського району.....	17
1.4.1 Загальна характеристика.....	17
1.4.2 Туристичні ресурси.....	18
1.5 А Загальна характеристика та туристичні ресурси Хустського району.....	25
1.5.1 Загальна характеристика.....	25
1.5.2 Туристичні ресурси.....	26
1.6. Заклади тимчасового розміщення	30
2. РОЗДІЛ. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ	35
3. РОЗДІЛ. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОПОЗИЦІЇ ЗАКЛАДІВ ТИМЧАСОВОГО РОЗМІЩЕННЯ ОДИНИЦЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО МІКРОРЕГІОНУ ЗАКАРПАТТЯ.....	38
3.1 Заклади тимчасового розміщення у Берегівському районі	38
3.1.1 Заклади розміщення в населених пунктах та їх види.....	38
3.1.2 Реєстраційний рік закладів на booking.com	41
3.1.3 Загальна місткість та номерний фонд.....	43
3.1.4 Можливості додаткового розміщення.....	44
3.1.5 Ціни на стандартні двомісні номери	46
3.1.6 Послуги та обладнання номерів / апартаментів	50
3.1.7 Можливості для паркування.....	54
3.1.8 Мови обслуговування та способи оплати	54
3.1.9 Огляд часу заїзду та виїзду.....	56
3.1.10 Онлайн оцінки відвідувачів.....	56
3.2 Заклади тимчасового розміщення Хустського району.....	61
3.2.1 Заклади розміщення в населених пунктах та їх види.....	61
3.2.2 Реєстраційний рік закладів на booking.com.....	63

3.2.3 Загальна місткість та номерний фонд.....	65
3.2.4 Можливості додаткового розміщення.....	66
3.2.5 Ціни на стандартні двомісні номери.....	66
3.2.6 Послуги та обладнання номерів / апартаментів.....	69
3.2.7 Можливості для паркування.....	73
3.2.8 Мови обслуговування та способи оплати.....	73
3.2.9 Огляд часу заїзду та виїзду.....	75
3.2.10 Онлайн оцінки відвідувачів.....	76
ПІДСУМКИ.....	79
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ.....	85
РЕЗЮМЕ.....	86
ДЕКЛАРАЦІЯ.....	88
ПОДЯКА.....	89

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Földtudományi és Turizmus Tanszék

**KÁRPÁTALJA DÉLI TURISZTIKAI MIKORÉGIÓJÁNAK
KERESKEDELMI SZÁLLÁSHELY-KÍNÁLATÁNAK ELEMZÉSE A
BOOKING.COM SZÁLLÁSFOGLALÓ RENDSZER ALAPJÁN**

Szakdolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Bak Dóra

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: 242 Turizmus

Témavezető: DR. BERGHAUER SÁNDOR

a földrajztudományok kandidátusa, docens

Recenzens: LINC ANNAMÁRIA

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	8
1. FEJEZET. A DÉLI TURISZTIKAI MIKRORÉGIÓ EGYSÉGEINEK ÁLTALÁNOS ÉS IDEGENFORGALMI JELLEMZÉSE.....	10
1.1. A decentralizációs folyamatok hatása Kárpátalja közigazgatási felosztására	10
1.2. Kárpátalja lakosságának területi eloszlása az újonnan kialakított közigazgatási rendszer tükrében	11
1.3. Turisztikai mikrorégiók kialakítása Kárpátalján.....	14
1.3.1 A Déli turisztikai mikrorégió	15
1.4 A Beregszászi járás általános jellemzése és turisztikai erőforrásai.....	17
1.4.1 Általános jellemzés.....	17
1.4.2 Turisztikai erőforrások.....	18
1.5 Az Huszti járás általános jellemzése és turisztikai erőforrásai.....	25
1.5.1 Általános jellemzés.....	25
1.5.2 Turisztikai erőforrások.....	26
1.6 Kereskedelmi szálláshelyek	30
2 FEJEZET. A KUTATÁS MÓDSZERTANA.....	35
3 FEJEZET. A DÉLI TURISZTIKAI MIKRORÉGIÓ EGYSÉGEINEK KERESKEDELMI SZÁLLÁSHELY-KÍNÁLATÁNAK VIZSGÁLATA	38
3.1 Szálláshelyek a Beregszászi járásban.....	38
3.1.1 A településeken létesített szálláshelyek száma és típusai.....	38
3.1.2 A járás szálláshelyeinek regisztrációs évei a booking.com-on.....	41
3.1.3 A szálláshelyek befogadóképességének és a szobák számának vizsgálata	43
3.1.4 Pótágyazási lehetőségek	44
3.1.5 Standart kétszemélyes szobák árainak vizsgálata.....	45
3.1.6 Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatások	50
3.1.7 Parkolási lehetőségek	54
3.1.8 Beszélt nyelvek és fizetési módok.....	54
3.1.9 A be- és kijelentkezések időpontjai.....	56
3.1.10 Online vendégértékelések és minősítések.....	56
3.2 Szálláshelyek az Huszti járásban	61
3.2.1 A településeken létesített szálláshelyek száma és típusai.....	61
3.2.2 A járás szálláshelyeinek regisztrációs évei a booking.com-on	63

3.2.3 A szálláshelyek befogadóképességének és a szobák számának vizsgálata.....	65
3.2.4 Pótágyazási lehetőségek.....	66
3.2.5 Standart kétszemélyes szobák árainak vizsgálata.....	66
3.2.6 Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatások.....	69
3.2.7 Parkolási lehetőségek.....	73
3.2.8 Beszélt nyelvek és fizetési módok.....	73
3.2.9 A be- és kijelentkezések időpontjai.....	75
3.2.10 Online vendégértékelések és minősítések.....	76
KÖVETKEZTETÉSEK.....	79
ÖSSZEFOGLALÁS.....	81
FELHASZNÁLT FORRÁSOK JEGYZÉKE.....	83
ÁBRÁK JEGYZÉKE.....	85
PE3IOME.....	86
NYILATKOZAT.....	88
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.....	89

BEVEZETÉS

Beregszászi és Huszti járások földrajzi elhelyezkedésük révén kiemelkednek Kárpátalja megye turisztikai térképén. Ezek a járások gazdag turisztikai kínálattal büszkélkedhetnek, melyek egyedülállóak mind a járások, mind pedig az egész ország szintjén. A turisztikai vonzerők sokszínűsége lenyűgöző választékot kínál az ide látogatóknak. Az épített örökség terén például a Huszti várrom kiemelkedik, mely lenyűgöző történelmi jelentőséggel bír. Emellett a járásokban számos más látnivaló is fellelhető, mint például festői tájak, népművészeti alkotások és helyi kulturális események, valamint termálvizek. A Beregszászi és Huszti járások valóban sokszínű és vonzó turisztikai célpontok, amelyek gazdag kulturális és természeti kincseket rejtnek. Az ide látogatók felfedezhetik a régió történelmi múltját és kulturális örökségét, miközben elmerülnek a lenyűgöző táj szépségében. A hegyekkel borított vidékek, a tiszta vizű patakok, valamint a zöldellő völgyek lenyűgöző panorámát nyújtanak a természet szerelmeseinek. Emellett a járások gasztronómiai élvezetekben sem szűkölködnek. A sörfőzde, illetve a borospincék lehetőséget kínálnak a helyi italkülönlegességek megkóstolására, melyek tükrözik a régió ízvilágát és hagyományait.

A déli turisztikai mikrorégióhoz tartozó Beregszászi- illetve Huszti járások számos látnivalót és programot kínálnak az ide látogatóknak.

Célunk az, hogy felmérjük és megvizsgáljuk a Beregszászi és Huszti járásokban található kereskedelmi szálláshelyek kínálatát, valamint következtetéseket vonjunk le az adatok alapján. Az online foglalási platform, a booking.com weboldala átfogó képet nyújt a helyi szálláshelyekről. A szakirodalom és a különböző internetes források segítségével további információkat gyűjtünk a járások turisztikai potenciáljáról és a meglévő szálláshelyekről. Szakmai tanulmányok és kutatások eredményeit is figyelembe vesszük, melyek a térség szálláshely-kapacitását és az idegenforgalmi trendeket vizsgálják. Az általunk

végzett kutatás és elemzés segít abban, hogy jobban megértsük a térség szálláshely-kínálatát, az igényeket és a hiányosságokat.

I. FEJEZET. A DÉLI TURISZTIKAI MIKRORÉGIÓ EGYSÉGEINEK ÁLTALÁNOS ÉS IDEGENFORGALMI JELLEMZÉSE

1.1. A decentralizációs folyamatok hatása Kárpátalja közigazgatási felosztására

Ukrajna függetlenségét 1991-ben kiáltották ki, ezt követően Kárpátalja közigazgatási felosztása jelentősen nem módosult, ezt követően 2014-ban a „Méltóság forradalma” után az új kormány elkötelezte magát a decentralizációt célzó közigazgatási reformok végrehajtása mellett, beleértve a szovjet korszakból örökölt államigazgatási rendszer modernizálását is. 2014 áprilisában a kormány elfogadta *A helyi önkormányzat és a hatóság területi szerveződése reformjának koncepcióját*, azonban lassan valósult meg, és csak 2020-ra készül el.

Kárpátalja megyében a járások száma 2020- as évben 13 volt, a megyei alárendeltségű városok száma 5 volt, mely azonos hiererchiaszinten van a járásokkal. Ungvár és Munkács városa már a szovjet időszakban megkapta a megyei alárendeltségű státuszt, ezt követően a rendszerváltás után a további városok is megkapták: Huszt, Csap, Beregszász (<https://lehoczkyintezet.uz.ua>) .

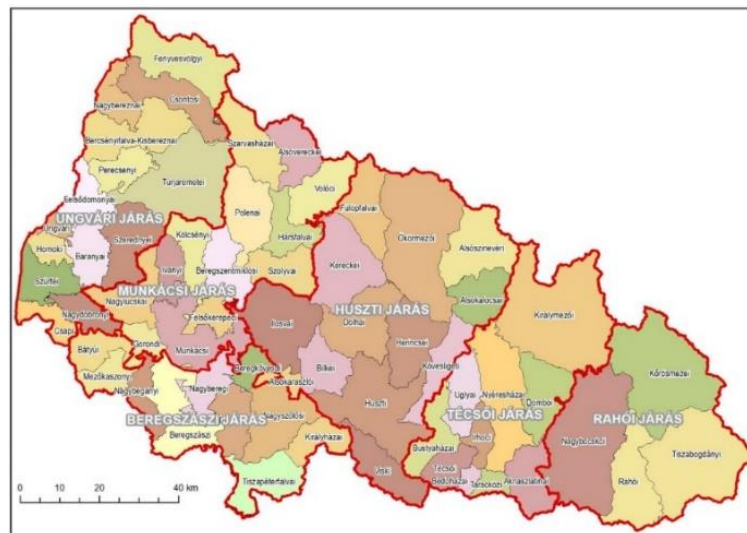
A Kárpátaljai Kistérségek kialakításának tervét először 2015-ben dolgozta ki a Kárpátaljai Megyei Tanács Várostervezési és Regionális Igazgatósága, a Kárpátaljai Városok Szövetsége és a Megyei Reformok Irodája közösen, 51 kistérség megalakítását javasolva. Számuk 2019 júniusában 50-re, 2019 augusztusában pedig 54-re módosult. Végül a küldöttek javaslatait figyelembe véve a Kárpátok Megyei Tanács 2019. szeptember 26-án elfogadta *Kárpátalja kis- térségei*

kialakításának perspektivikus tervét, amely 60 mikrorégió létrehozását javasolta. Az Ukrán Miniszteri Kabinet visszaküldte a tervet, különböző változtatási javaslatokkal, miszerint a kistérségek számát csökkenteni kell 52-re. A folyamat nagyon vontatottan haladt, viszont 2020 július 17-én megszüntették a 13 járást és 6 újat hoztak létre Kárpátalján (MOLNÁR D. I. 2021).

1.2 Kárpátalja lakosságának területi eloszlása az újonnan kialakított közigazgatási rendszer tükrében

Kárpátalja járásai (a 2020-as közigazgatási beosztás alapján) (2. ábra):

- Beregszászi járás
- Munkácsi járás
- Ungvári járás
- Rahói járás
- Técsői járás
- Huszti járás

**1. ábra. Kárpátalja járásainak felosztása és kistérségei a 2020-
as közigazgatási reformot követően**

Forrás: Molnár D. István 2021

Beregszászi járás: Az újonnan megalakult járások közül a Beregszászi járás a legkisebb, területe mindössze 1457 km², lakossága pedig 208420 fő. A Beregszászi járáshoz csatolták a Nagyszőlősi járást, illetve még néhány települést az Ilosvai és a Munkácsi járásból, és a Beregkövesdi kistérség településeit is. A járásban 2 nagyváros van, Beregszász és Nagyszőlős, 3 várostípusú település, Tiszaújlak, Bátyú és Királyháza, mindezek mellett 100 falu található 10 kistérségbe rendeződve. A járásközpont szerepére Nagyszőlős is pályázott, viszont annak ellenére, hogy Nagyszőlős nagyobb lakosságszámmal rendelkezik, mégis Beregszász kapta az elhelyezkedése miatt. Az megalakult járások mindegyikében az ukrán nemzetiségű lakosság van többségben, így van ez a Beregszászi járásban is. A magnagyobbított járás mindössze 42,2 %-át alkotják a magyar ajkúak, 52,8% ukránok. A kárpátaljai magyarság döntő többsége a Beregszászi járásban található (58,1%).

Munkácsi járás: A járás területe 2053 km², a lakossága pedig 253 561 fő. A járás a korábbi Munkácsi (kivéve Csongor), Volóci, Szolyvai (kivéve Bereznák, Kerecke) összevonásával, és az Ilosvai járás néhány falujának összecsatolásával hozták létre. A Munkácsi járás területén jelenleg 2 város található, Munkács és Szolyva, 4 város típusú település és 136 falu, a kistérségek száma 13. A járás központja Munkács lett. Az újonnan hozzácsatolt településeknek köszönhetően a Munkácsi járás lakosságszáma megközelítette az Ungvári kistérség népességszámát. Itt található Kárpátalja legkisebb népességű kistérsége is, Szarvasházi kistérség, mely 11 település egyesüléséből jött létre, lakosságának száma viszont csak 4 742 fő (<https://lehoczkyintezet.uz.ua>) .

Ungvári járás: A járás területét tekintve (2358 km²) a második helyet foglalja el. A lakosság számát megnézve (255 915 fő) szintén a második helyen áll. Az Ungvári járás az egykori Ungvári, Perecsenyi,

Nagybereznai járások, Ungvár és Csap egyesülésével keletkezett, illetve a korábban Munkácsi járáshoz tartozó Csongor is csatlakozott. A járás területén 3 város található Ungvár Csap és Perecseny, 2 várostípusú település, Szerednye és Nagyberezna, illetve 120 falu mely 14 kistérségbe szerveződött. Ungvár lett a járás központja, a közigazgatási reform csak névlegesen érintette, mivel Ungvárhoz nem csatoltak más településeket, nem is volt rá szükség, mivel Kárpátalja messze legnépesebb városáról van szó (115 512 fő).

Rahói járás: A járás területe 1846 km² ezzel az 5. helyen áll a Kárpátaljai járások rangsorában. Lakossága 82 568 fő, ezzel a 6. helyet foglalja ez a járások között. A közigazgatási reform fő célja az volt, hogy nagyobb járásokat hozzanak létre, ez a Rahói járás esetében nem sikerült, mivel a járás területe kisebb lett, mint előtte volt. A korábbi Rahói járás területén alakították ki, néhány települést elcsatoltak (Tiszafejéregyháza, Középpapsa és Dobrik kivételével, melyeket a Técsői járáshoz csatoltak) A központja Rahó. A járás területén 1 város (Rahó) 3 város típusú település és 25 falu található, melyen 4 kistérségbe rendeződtek (<https://karpataljalap.net>).

Técsői járás: A Técsői járás területe a reformot követően csak minimálisan változott a korábbi Rahói járáshoz tartozó Tiszafejéregyháza, Középpapsa és Dobrik került még a járáshoz. Területé 1 870 km², lakossága pedig 185 023 fő. A járásban 1 város található Técső, 5 város típusú település, Aknaszlatina, Bustyaháza, Taracköz, Királymező és Dombó, 58 falu amelyek 10 kistérségbe rendeződtek. Legnagyobb kistérsége a lakosságát tekintve Aknaszlatinai kistérség a maga 35 294 fős lakosságával.

Huszti járás: A népességszámát tekintve ez a járás a legnagyobb (268 303 fő). A legnagyobb népességszámmal a járásban a Huszti kistérség rendelkezik 81 136 fő. A járás területe 402,2 km², 28 település

egyesülésével hozták létre. A járás második legnagyobb kistérsége az Ilosvai kistérség, melynek lélekszáma a Huszti kistérség mindössze felével egyenlő 35 997 fő. Jelentős létszámmal rendelkezik még Ökörmezői, Bilkei, Dolhai, Viski kistérség is (MOLNÁR D. I. 2021).

1. 3 Turisztikai mikrorégiók kialakítása Kárpátalján

A turisztikai kínálat és kereslet, valamint a vonzerők és problémák területi különbségei és hasonlóságai indokolják, hogy Kárpátalja területét turisztikai mikrorégiókra való felosztását.

Kárpátalja turizmusa terén jelentős területi különbségeket mutat, annak ellenére, hogy a megye területe viszonylag kicsi. A különbségek észrevehetőek a turisztikai kínálatban, keresletben, természeti és társadalmi adottságokban, infrastruktúra fejlettségében, turisztikai termékekben, turizmus szintjében és vonzerőkben. Ennek következtében a fejlesztési feladatok eltérőek lehetnek, attól függően, hogy az északi, hegyvidéki jellegű, infrastrukturálisan elmaradott, ukránok által lakott járásokról vagy a magyar határ menti, síkvidéki jellegű, nagyobb népsűrűségű, kulturális emlékekben gazdagabb, zömében magyarok által lakott járásokról van-e szó (BERGHAUER S. 2012).

A turisztikai mikrorégiók kialakításának szempontjai:

- A turisztikai vonzerők és adottságok.
- A meglévő és fejlesztendő turisztikai termékek.
- Az alap- és turisztikai infrastruktúra.
- A területi egységek társadalomföldrajzi, gazdasági adottságai, sajátosságai.
- A területi egységek turizmusban betöltött szerepe.

Kárpátalja mikrorégiói (1. ábra):

- Északi turisztikai mikrorégió (Perecsenyi, Nagybereznai, Szolyvai,

Volóci, Ökörmezői járás);

- Központi turisztikai mikrorégió (Ungvári, Munkácsi, Ilosvai járás);
- Déli turisztikai mikrorégió (Beregszászi, Nagyszőlősi, Huszti járás);
- Keleti turisztikai mikrorégió (Técsői, Rahói járás)

2. ábra: Kárpátalja turisztikai mikrorégiói

Forrás: Berghauer S. 2012

1.3.1 Déli turisztikai mikrorégió

A déli turisztikai régió a Beregszászi, Nagyszőlősi és Huszti járások területének egyesítésével jött létre a megye déli részén. Az új közigazgatási rendszernek köszönhetően a déli turisztikai régió már csak két járást foglal magába, a Beregszászi, és a Huszti járást, mivel a Nagyszőlősi járás már a Beregszászi járás részét képezi. A mikrorégió gazdasága és turizmusa három, hasonló méretű járásközpontra összpontosul (25-32 ezer lakos). Az etnikai összetétel jelentős részben magyar.

A turisztikai vonzerők közül kiemelkednek a várromok (Huszt, Nagyszőlős, Királyháza) és maradványok (Kovászó, Visk), valamint a középkori eredetű, változatos építészeti stílusú templomok (Beregszász, Nagyszőlős, Huszt, Bene, Csetfalva, Visk). A turisztikai termékek alapja a megyei szinten már ismert és jelentős falusi turizmus, amelynek központja a Beregszászi járásban található. A térségben a síkvidéki falusi turizmus jellemző, amely elsősorban a magyarországi csoportokat fogad. A Tisza menti települések révén a résztvevő települések és vendégfogadók száma növelhető. Azonban a turisztikai mikrorégióban a falusi turizmus mint termék még nincs jelen, csak a falusi szállásadásról beszélhetünk. A turisztikai termék fejlesztése a falusi turizmus köré szerveződő programok és az új turisztikai kínálat fejlesztésével érhető el, ami növelheti a vendégéjszakák számát. A kiegészítő programok közé tartozik a helyi kulturális elemek és hagyományok bevonása a korábbi közösségi tevékenységekben. Az ilyen programok célja, hogy a helyi lakosság jobban megismerje és értékelje a saját kulturális örökségét, valamint, hogy az ide látogatók is megismerjék a helyi hagyományokat és kulturális jellegzetességeket. Ezek a programok általában különféle tevékenységekből állnak, például helyi kézművesek bemutatóiból, hagyományos táncok és zenei előadások bemutatóiból, helyi ételek és italok kóstolásából, vagy akár történelmi sétákból és túrákból. Ezek a programok nem csak szórakoztatóak, hanem fontosak is a helyi gazdaság szempontjából, hiszen elősegítik a turizmust, és hozzájárulnak a helyi közösség fejlődéséhez és jólétéhez.

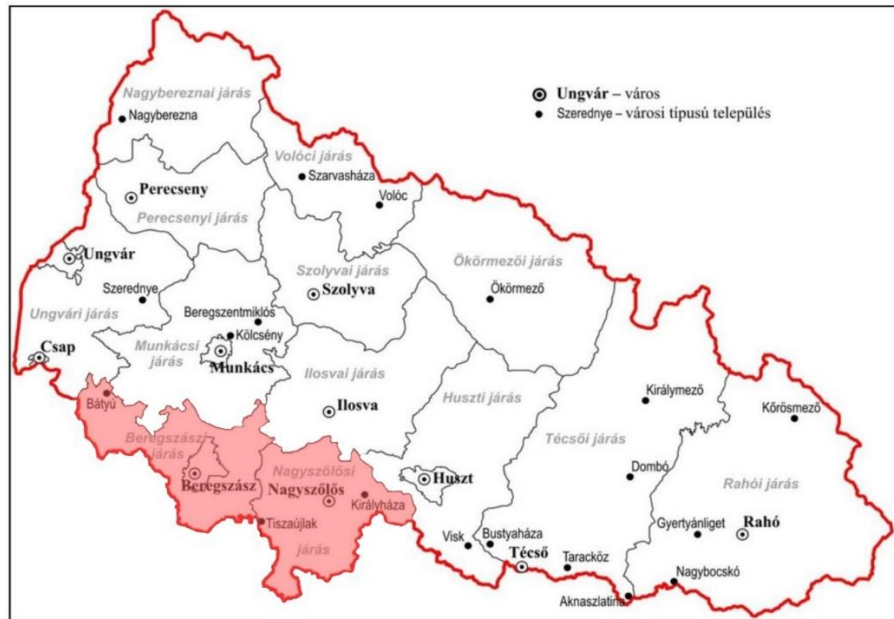
A Déli turisztikai mikrorégió legfontosabb rejtett értéke a termálvíz, amely jelenleg csak kezdetlegesen van hasznosítva Beregszászon és részben Kaszonyban. Az elmúlt években a megyei befektetők több olyan javaslatot tettek, amelyek a mikrorégió területén található termálforrások (Borzsova, Gut, Muzsaly, Beregszász, Tiszapéterfalva, Nagypalád, Drágfalva) turisztikai hasznosítását célozzák, és az előzetes adatok alapján ezek többsége

gyógyhatással is rendelkezik. A termálforrások turisztikai hasznosítása azonban nem csak az adott terület, hanem az egész mikrorégió idegenforgalmi arculatának teljes átalakulását is előidézhetheti (BERGHAUER S. 2012).

1.4 A Beregszászi járás általános jellemzése és turisztikai erőforrásai

1.4.1 Általános jellemzés

A turizmus ágazata a járásban fellendülőben van, azonban a területi megoszlása nagyon egyenlőtlen (3. ábra). A települések csak mintegy 30%-a rendelkezik valamilyen turisztikai kínálattal, mint például szállások, vendéglátóhelyek, turisztikai szolgáltatások vagy attrakciók. Azok a települések, amelyek turizmusban érdekeltek, főként a járást átszelő fő közlekedési útvonalak mentén és a Borzsa és Tisza folyók partján találhatóak. A járásban öt határátkelő működik az ukrán-magyar illetve ukrán-román, amelyek szintén növelik az általuk érintett települések turizmusorientáltságát. Az új közigazgatási rendszernek köszönhetően a járás két határátkelőhellyel bővült Tiszaújlak–Tiszabecs, Magyarország felé, és Nevetlenfalu–Halmi, Románia felé. Az Asztély-Beregsurány határátkelő a legfontosabb, míg a Harangláb-Lónya és Kaszony-Barabás határátkelők korlátozott nyitvatartással rendelkeznek, és kevesebb személyforgalmat bonyolítanak le. A térségen áthalad a Csap-Aknaszlatina vasútvonal, és Beregszászban található a Nagyszőlős-Komlós keskeny nyomtávú vasútvonalat kiszolgáló kisvasútállomás-depó. Ezenkívül 2006 óta Turisztikai Információs Központ is működik a városban (TARPAI J. 2013) (<https://lehoczkyintezet.uz.ua/>).

3. ábra: A Beregszászi járás elhelyezkedése

Forrás: Saját szerkesztés

1.4.2 Turisztikai erőforrások

A térség fő turisztikai vonzerői:

Termálvizek: Termálvíz tekintetében, jelenleg három termálvizes fürdő működik a térségben, melyek további felhasználási lehetőségei elsősorban a gyógyturizmusban mutatnak reális jövőképet. Itt fontos megemlítenünk Kaszonyi termálfürdőt, mely számos külföldi és belföldi turistát vonz a környékre, Nagyszőlős közelében pedig Teplica található mely szintén fontos helyszín a gyógyturizmus kedvelőinek.

Kaszonyi termálfürdő: A beregszászi járás területén található Kaszonyi Termálfürdő, amely több mint 20 km-re helyezkedik el Beregszásztól. A fürdő egy 200 éves tölgyerdő területén található. Az 1980-as években szovjet szakértők olajat kerestek a területen, azonban az olaj helyett termálvizet találtak. Ezután kezdődött meg a Kaszonyi Termálfürdő kiépítése. A fürdő kezdetben két kisebb medencével és faházakkal működött. Azonban 2006-ban nagyszabású építkezés kezdődött, amelynek

eredményeként a felújított termálfürdő 2012-ben nyitotta meg kapuit. A fürdő területén két artézi kút található, amelyek nátriumkloridos gyógyvízzel rendelkeznek. Az aquapark, különböző termálvizes medencék, élménymedencék, különböző típusú szaunák, étterem és szálloda várja az ide érkező turistákat. A szálloda épülete osztrák-magyar stílusban épült, cukornád tetővel. Ez a stílus tökéletesen illeszkedik a természetes környezetbe, és egyedülálló élményt nyújt a vendégeknek. A Kaszonyi Termálfürdő egy kiváló hely, ahol a vendégek élvezhetik a termálvíz jótékony hatásait és kikapcsolódhatnak a csodálatos környezetben (<https://cbc-artspace.com/>).

Teplicai szanatórium: A Teplicai szanatóriumot évek óta Kárpátalja balneológiai gyöngyszemeként tartják számon. Ez a létesítmény saját ásvány- és termálmedencékkel rendelkezik, és három ásványvízforrás található a területen. A gyógyfürdő minden vendégének gyógyvizes gyógykezeléseket kínálnak termálvizes fürdőben. Ennek a víznek a különleges kémiai összetétele áthatol a bőr felszínén és pozitív hatással van az ízületekre, csontokra, fekélyekre és gyulladt területekre (<https://sanatorii-karpat.com/ua/sanatorii-teplyca-zakarpatye/>).

A szanatórium által kezelt betegségek:

- A gyomor-bélrendszer betegségei;
- A perifériás idegrendszer betegségei;
- Az endokrin rendszer betegségei;
- A húgyúti és a nemi szervek betegségei.

Szőlő- és borkultúra: A térség évszázadokra visszanyúló szőlőtermesztő és borkészítő hagyományokkal rendelkezik. Számos borkóstoló hely és pincészet található a területén. A szőlőtermesztés hagyománya több évszázados múltra tekint vissza. Lehet kóstolni a helyi készítésű borokat Királyházán, az ott működő borkóstoló teremben.

Az utóbbi évtizedben jelentős fejlődést tapasztaltunk Kárpátalja

szőlészeti és borászati ágazatában. Míg a múltban a szőlőültetvények száma jelentősen csökkent, ma már folyamatosan növekszik, és minőségi téren is nagy előrelépést értünk el. Az igénytelen borok helyett ma már a fogyasztók az európai borokat preferálják, ami azt jelzi, hogy a helyi borászatok komoly erőfeszítéseket tesznek a minőség javítása érdekében. A turizmus szempontjából is jelentős a borászat fejlődése. A megyében egyre több borkóstoló létesül, amelyeket a nagyüzemek és a családi borászatok egyaránt üzemeltetnek. Az utóbbi tíz-tizenöt évben a szőlészek és borászok számos érdekvédelmi egyesületet alapítottak, és jelenleg is folyamatban van a kárpátaljai borút kialakítása. Miért érdemes Kárpátaljára látogatni a borok kedvelőinek? Az itteni borok tájjellegűek, és olyan fajtákat tartalmaznak, amelyek máshol nehezen megtalálhatóak. Az északkeleti határ miatt boraink karakteresen savasak, ami az egyre szélsőségesebb időjárás miatt különösen fontos. Emellett számos olyan cuvée bor készül itt, amelyeket Európa más tájain nem találhatunk meg. Az itteni szőlősgazdák előszeretettel próbálják ki az új csemegeszőlő- és borfajtákat, amelyeket az ukrán, az orosz, a moldáv és a griz nemesítők állítanak elő. Elmondható, hogy a kárpátaljai borászat számos izgalmas lehetőséget rejt magában, és érdemes időt szánni a borvidék felfedezésére (PÁKOZNI J. 2014).

Építészeti örökségek: Az épített örökség tekintetében elsősorban Beregszász városa emelhető ki az építészeti értékek tekintetében a térségben, mely számos patinás hivatali épülettel, palotával, kastéllyal, egykori fogadóval, szállodával és kultikus épülettel rendelkezik. De a beregvidéki falvak többségében is akad egy-egy múltat idéző kastély, kúria (Mezőgecse, Balazsér, Nagybakta), régi templom (Csetfalva, Vári, Bene, Kígyós, Nagyberég, Nagybégány). Nagyszőlős városa számos kiemelkedő értéket képviselő épülettel büszkélkedhet, például a vármegyeházzal, Lator-kastéllyal, római katolikus templommal, református templommal,

ferences kolostorral és templommal, Perényi-kastéllyal és a Kankó-vár romjaival. A város környékének fontos látnivalói közé tartozik a Turul- emlékmű, a sóház (Tiszaújlak), a Nyalábvár (Királyháza), valamint a különleges templomok (Salánk, Csepe, Tiszaújlak, Tiszabökény, Novoszélica), a Csornotisziv, a Veliki Komjati és a Ruszka Dolina.

Tiszaújlak Turul-emlékmű: A település, amely a jelenlegi ukrán-magyar határ mentén helyezkedik el, az Esze Tamás által vezetett kurucok első győzelmének helyszíne volt a Tisza folyón való átkelés során. Az Esze Tamás által vezetett kurucok elfoglalták a sóházat, miután az osztrák császári sereg katonái portékáit és állatait is elvették, majd elkergették őt. Ebben az időszakban állt először a nagyságos fejedelem, II. Rákóczi Ferenc a seregek élére. Az emlékeztető Tisza-híd az emlékoszlop által őrzött turulmadár emlékművel ékeskedik. Az emlékművet II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazahozatala alkalmából állították 1906-ban. Az emlékmű hosszú évtizedeken át fontos emlékhely volt a környéken. A turulmadár szájában tartott kard jelképesen tükrözte a fejedelem fáradtságát és a szorult helyzetét, amelyből a madár mentette meg. Az emlékmű 1945-ben lerombolták, és a dombot széthordták. Az emlékmű helyreállítását Biró Andor, Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa hosszú ideig egyetlen magyar képviselője kezdeményezte. Az eredeti emlékmű visszaállítása érdekében a területi tanács engedélyt adott, de a hatalom csak egy kuruc lovas szobrot akart engedélyezni. Végül 1989-ben az újjáépített emlékművet Keisz Gellért ötvös és Lezu Vladimir építész alkotásának felavatására került sor. Az emlékmű környéke ma valódi zarándokhellyé vált, amely minden nyáron emlékünnepeket rendez a magyar nép dicső múltjára emlékezve. Az emlékmű és a turulmadár jelképe továbbra is emlékeztet minket a kurucok küzdelmére és az erős magyar szellemiségre (HORVÁTH Z. GY.; KOVÁCS S. 2002).

Kankó vár: A Kankó vár, más néven Szőlős várának, romjai az

egykori megyeszékhelyen, Nagyszőlősen található. II. András (1205-1235) idejében épült, majd a tatárjárás áldozataul esett. Ennek írásos emlékei nem maradtak fent. A vár történetének első írásos említése 1308-ból származik, amikor a Borsa család birtokaként jegyezték fel. Később azonban, Borsa Kopasz lázadása után, Károly Róbert lerombolta a várat. 1399-ben I. Zsigmond adományozta Perényi Pál Zemplén-megyei ispánnak Nagyszőlős és környéke területét a törökök elleni kimagasló szerepéért, és engedélyezte az új vár építését. A 15. század elejétől a vár a ferences rendi szerzetesek tulajdona lett. A Fekete-hegyen épült erődítmény a Tisza jobb partján húzódó utat és a réveket ellenőrizte. Perényi Ferenc, aki a protestáns hitre tért át, 1544-ben elvette a várat a szerzetesektől, és lovagvárrá erősítette azt. Azonban 1566-ban elárulta I. Ferdinándot és János Zsigmond erdélyi fejedelmet, és a király parancsára katonái 1557-ben elfoglalták és egy évvel később lerombolták a várat. (KOVÁCS S. 2008).

Bethlen kastély: A Beregvidéki Múzeum az egykori Bethlen kastélyban található, melyet Bethlen Gábor erdélyi fejedelem építtet 1629-ben. Ez Beregszász legrégebbi épülete, amely a Rákóczi család tulajdonába került a XVII. század végén. A múzeum gazdag gyűjteménye bemutatja a Bereg vármegye ezeréves történetét, amely tele van eseményekkel és tragikus fordulatokkal. A paraszti szerszámok és eszközök kiállítása bepillantást nyújt az őseink életébe, míg az általuk készített használati tárgyak megmutatják a lakosság mindennapi életét és munkáját, vallási életüket és szórakozási szokásaikat. Az intézmény megnyitásakor csak 42 tárgyat tekinthetett meg a látogató, de mostanra az exponátumok száma meghaladja a 2000 darabot. Az időrendi sorrendben bemutatott tárlat a vidék múltját és történelmi erekléit mutatja be. Az első teremben az itt élő őseink tárgyait láthatjuk, mint mamutfogak, pattintott kőszerszámok, csiszolt vésők, kések és kőbalták. Különösen érdekesek a római kori leletek. A múzeum néprajzi gyűjteménye különösen gazdag, és a kiállított

szilkék, csecses korsók, összerakható fából készült játékok, rokkák és guzsalyok nemcsak az őseink ügyességéről és tehetségéről tanúskodnak. Mindezek mellett megtekinthetők itt frigyfalvi és dolhai vaskályhák, régi bélyegek, érmék és papírpénz gyűjtemények is egyaránt (KOVÁCS E. 2007).

Kulturális örökségek: A térség kulturális öröksége két részből tevődik össze. Egyrészt az itt élő magyarság és annak hagyományai, kultúrája teszi különlegessé a térséget az ország más megyéiből és a keletebről érkező turisták szemében. Másrészt, a Magyarországról érkező turisták érezhetik otthon magukat a vidéken. A statisztikai adatok szerint a térségben kiszolgált külföldi turisták tekintetében Magyarország áll az első helyen. Napjainkban több, a magyar hagyományokkal szorosan összefüggő, immár hagyományosan megrendezésre kerülő fesztivál szolgál turistacsalogatóul a térségben (TARPAI J. 2013).

A természeti környezet szempontjából fontos helyek a térségben: Két országos jelentőségű növényvédelmi terület található itt, a Fekete-hegy és a Gyulai-hegy rezervátum. Emellett, a Felső-Tiszai Regionális Természetvédelmi Park területéhez tartozó Salánk község közelében található Nagyerdő és Borzsa-dűlő ártéri tölgyesei is védett területek. Kárpátalja egyik jelentős kulturális látnivalója a Tiszaháti Tájmuzeum, amely a régió egyetlen magyar szabadtéri néprajzi múzeuma. A Györgykastély Tiszapéterfalván egy képtárat, míg Sósfalun (Novoszelica) egy etnográfiai múzeumot találunk (MOLNÁR D. I. 2009).

A beregszászi járás a tranzitturizmus fontos szereplője a földrajzi elhelyezkedése miatt. Beregszász és környéke a kelet-nyugati és nyugat-keleti turistaforgalom megállóhelyeként szolgál. Az elmúlt években számos új szálloda, motel és étterem épült, például Beregszászban, Jánosiban, Beregdédában, Nagybégányban és Nagymuzsalyban, hogy kiszolgálják ezt a növekvő turistaforgalmat. A bevásárló turizmus a járás

egyik jellemzője, a Magyarországról érkező turisták nagy része ezzel a céllal látogat el a régióba. A falusi turizmus egyre népszerűbbé válik Bene, Vári, Borzsova és Csetfalva településeken, ahol a Magyarországról érkező turisták általában a falusi vendéglátók szolgáltatásait veszik igénybe. Az elmúlt néhány évben főként a termálvizes uszoda környékén épültek új hotelek, mivel a legtöbb turista a termálvíz miatt látogat el Beregszászba. Az uszoda vendégeinek mintegy 60%-a csak a kárpátaljai körutazásuk részeként látogat el ide, és nem tölt el vendégéjszakát a városban (TARPAI J. 2013).

Az új közigazgatási rendszer értelmében a beregszászi járáshoz csatolták a nagyszőlősi járást is. A nagyszőlősi járás turizmusa nagyon hasonló a beregszászi járás turizmusához. A határon fekvő térség fő jellemzője a román határforgalmon alapuló tranzitturizmus, amely elsősorban a Nevetlenfalu-Halmi határátkelőnek köszönhető, amely a teljes forgalmat lebonyolítja Romániába. Emellett a Tiszaújlak-Tiszabecs határátkelő csak gépjárművek és gyalogosok számára használható, és a terület kettős határmentisége miatt a bevásárló turizmus is jellemző. A térségben Nagyszőlős elővárosában egy országosan elismert termálvízre épülő szanatórium található, és a turizmusban fontos szerepet játszik a Tisza folyó és a termálvízforrások. Itt alakult ki az Ukrán-Magyar Természetet és Vízi Turizmust Kedvelők Klubja, amely rendszeresen szervez vízi túrákat a Tisza folyásirányában, mint például a Bustyaháza és Magyarország területén folytatódó nemzetközi Tisza Túra. A térség hagyományos mezőgazdasága, különösen a szőlő- és bortermelés lehet kitörési pont a falusi turizmus fejlesztéséhez. Kárpátalja periférikus térségei közé tartozik. Fontos szerepe van a Tisza folyónak illetve a termálvízforrásoknak a térség turizmus fejlődésében (TARPAI J. 2013).

1.5 A Huszti járás általános jellemzése és turisztikai erőforrásai

1.5.1 Általános jellemzés

A Huszti járás (4. ábra) Kárpátalján található és a legnagyobb népességgel rendelkezik a térségben. A statisztikai hivatal adatai szerint a járás lakosainak száma 268 303 fő. A Huszti kistérség a legnépesebb a járásban, amely 28 település egyesüléséből jött létre, és területe 402,2 km². Az Ilosvai kistérség a második legnépesebb a járásban, és lakosságszáma a Huszti kistérség felét sem éri el, 35 997 fő, területe 309,1 km². A térség további jelentős lakosságszámú kistérségei az Ökörmezői (25 025 fő), Bilkei (20 704 fő), Dolhai (16 845 fő), Viski (16 164 fő), Kereckei (15 035), Kövesligeti (13 875) és Herincsi (12 832).

A huszti járás területét két nagy folyó is érinti. A Nagygagy és a Talabor a Tisza nagyobb, jobb oldali mellékágai közé tartozik. Az állóvizek közül érdemes megemlíteni a Talabori-víztározót.

Az emberek többsége mezőgazdaságból, erdőgazdálkodásból és az ásványvíz-kitermelésből él. A járás azonban az ország egyik legszegényebb régiója, és a munkanélküliség aránya is magas.

A Huszti járás Ukrajna egyik legnagyobb erdős területe, amely magában foglalja a Kárpátok hegyvidékét. Az erdők fontos szerepet játszanak a helyi ökoszisztémában, azonban a korábbi évtizedekben a túlzott erdőirtás jelentős károkat okozott a környezetben. A hegyoldalak folyamatos kitermelése nem csak a növény- és állatvilágra gyakorolt hatást, hanem az árvizek kialakulásában is szerepet játszott. Az elmúlt években azonban elkezdődött az erdők újratelepítése, amely lassú, de fontos előrelépés a helyi ökoszisztéma helyreállításában.

Az egyik legkülönlegesebb természeti képződmény a Huszti járásban a Nárciszok völgye, ahol egyedülálló hegyi nárciszfajok élnek. Az

ásványvízforrásokban gazdag vidéken a Sajáni és Drahivi források a leghíresebbek. A Sajáni ásványvízforrás közelében található Visk-ben már az 1800-as évek elején elkezdtek palackozni az ásványvizet, és azóta is a legnépszerűbb márkák egyike. A Huszti járás a szarvastenyésztésre is ismert. Az itt nevelt szarvasok agancsai kiváló minőségűek, és számos gyógyszerkészítési felhasználási lehetőséget kínálnak. A helyi gazdák szigorúan felügyelik a szarvasállományt, hogy megőrizzék a fajt és biztosítsák az egészséges növekedést.

4. ábra: A Huszti járás elhelyezkedése

Forrás: Saját szerkesztés

1.5.2 Turisztikai erőforrások

A járásnak jelentős turisztikai potenciálja van, a turizmus még nem fejlődött ki teljes mértékben. A területen található természeti értékek mellett a vidék kulturális öröksége is vonzó lehetne a turisták számára. A

járásban élők többsége ukrán és ruszin, azonban a magyarok is jelentős kisebbséget alkotnak, akiknek kulturális hagyományai is vonzóak lehetnek a turisták számára. Azonban a járás infrastruktúrája még nem eléggé fejlett ahhoz, hogy vonzó legyen a turisták számára, és a szálláslehetőségek és turisztikai szolgáltatások is korlátozottak.

A térség fő turisztikai vonzerői:

Domborzati adottságok: A vidék a síturizmus egyik fellegvára Kárpátalján.

Az Ernej Laz elnevezésű üdülőközpont Saján településén található, és ez az egyetlen turisztikai komplexum a Huszti járásban, amely nemcsak a kikapcsolódni vágyóknak, hanem a síelni vágyóknak is ideális helyszín. Az üdülőközpont területére egész évben rengeteg turista látogat el, hiszen az ott található gyógyvíz jótékony hatása messze földön híres. A Huszti járás új közigazgatási beosztása révén az egykori Ökörmezői járás sípályája már a Huszti járáshoz tartozik, és a Felsőhidegpatakon található Beszkid síparadicsomnak nevezik. A hegység négy fantasztikusan izgalmas pályával rendelkezik, melyek között helyet kapott egy 400, egy 900, egy 1000 és egy 1200 méter hosszúságú pályaszakasz (<https://karpatalja.ma/>).

Természeti környezet: A térség enyhe éghajlata, a kontraszt-hangsúlyos évszakok, a tiszta hegyi levegő, az egyedülálló táj, a több gyógy- és ásványvízforrás (Saján) fontos vonzerői a járásnak (TARPAI J. 2013).

Épített örökségek: A Huszti járásban számos értékes épített örökség található, melyeket érdemes megtekinteni.

Huszti várrom: A térség egyik legkiemelkedőbb műemléke a huszti várrom, mely a 11. században épült és a maga korában fontos védelmi szerepet töltött be. A vár a későbbi évszázadokban többször is átalakult és kibővült, azonban az idő vasfoga és a történelmi események miatt mára csak romjai maradtak. A Huszt vára Kölcsey Ferenc által is megénekelte,

330 méter magas hegykúpon fekszik, a Tisza és a Nagyág találkozásánál. Érdeemes időt szánni a romok megtekintésére, mert áthaladva az épp nyugati kapu boltíve alatt, és sétálva a megmaradt várfalak között, csodálatos látvány tárul kanyargó Tiszára és a Máramarosi-medencére.

A vár első írásos említése 1353-ból származik. Az évszázadok során kiemelkedő szerepet játszott mind Magyarország, mint az Erdélyi Fejedelemség történetében. A bejáratát jobbról négyszögű bástya védte. A felső várban volt a várnagy háza, a kaszárnyák, a löportorony és egy kút is. Az alsó várban templom, lakó- és gazdasági épületek kaptak helyet.

1392-ben Zsigmond király a Drágfyaknak adományozta a várat, később a Perényiék bérelték, majd Hunyadi János, később Hunyadi Mátyás birtokába került. Az 1550-es években olasz építészek irányításával felújították a várat, több bástyával erősítették meg.

1594-ben a krími tatárok elpusztították a környéket, de a huszti vár ostromáról ajándékokért cserében letettek. Az 1700-as évek elején a Rákóczi-szabadságharc egyik központja volt az erődítmény, a szabadságharc végén pedig a császári helyőrség állomáshelye lett.

A vár dicső korszakának egy viharos éjszaka vetett véget: három helyen is villám sújtotta. A tűz hatalmas pusztítást végzett. Mária Terézia megígérte ugyan a vár újjáépítését, de végül sem ő, sem II. József nem járult hozzá a felújításhoz.

A huszti vár az évszázadok során több jeles család birtokában volt, és központi szerepet játszott az Erdélyi Fejedelemség történetében. A legendás huszti várna egykor nagyon fontos stratégiai szerepe volt az arra haladó sóút védelmében.

Kölcsey Ferenc a várrom felkeresése után, 1831-ben írta meg Huszt című versét. Jókai Mór is megihletődött a vár eseményeitől, amikor megírta a Huszti beteglátogatók című történelmi elbeszélés (<https://cbc-artspace.com/locations/a-huszti-var-varrom-hustskij-zamok/>).

Huszi református templom: Fontos megemlítenünk még a huszi református templomot. A Szent Erzsébet tiszteletére a 14. század végén felépített templomot 1524-ben foglalták el a reformátusok, akiknek Lovász Tamás lelkész vezetése alatt Huszt vált Magyarország egyik legrégebbi református egyházközösségévé. Később, a 17. században Bethlen István, I. Rákóczi György, Kemény Jánosné Lónyai Anna és Apafi Mihály erdélyi fejedelem is felújította, bővítette a templomot. Az eredetileg vastag bástyafallal körülvett templomot két 16. századi kapu díszítette, a négyzet alakú harangtornya a 15. században épült. Belső falait eredetileg freskók díszítették, de a reformátusok lemeszelték azokat. 1888-ban azonban Sztéhlo Ottó művészettörténésznek sikerült lerajzolnia a freskók egy részét a restaurálás során (<https://www.explorecarpathia.eu>).

Nárciszok völgye: A Nárciszok völgye egy olyan természetvédelmi terület, amely Ukrajna Kárpátaljai területén, Huszttól keletre található. A terület különleges növény- és állatvilága őrzi a Kárpátok természeti kincseit, köztük a csillagos nárciszokat, melyek Európában ritka fajnak számítanak. A vékonylevelű nárcisz megőrzése érdekében Ukrajna Vörös Könyvében is szerepel, és 1979 óta a Kárpáti Állami Természetvédelmi Terület felügyelete alatt áll. A terület korábban tölgyes-gyertyános erdőkkel volt borítva, azonban az antropogén hatások (talajmeszesítés, műtrágyázás) negatív hatással voltak a növénytakaróra. A nárcisszal borított területek mérete jelentősen csökkent, és a bokros fűzök és a gyomok terjedése szorította vissza a növényeket. Emellett a fűzcserje terjedése miatt a terület évente mintegy egy hektárral zsugorodik, és olyan növényfajok is eltűnnek, amelyek eddig a flóra lényeges elemeit alkották. A területen láposodás és kiszáradás is tapasztalható, amely csökkenti a nárcisz és más ritka növényfaj-populációk életlehetőségeit. A területi problémák megoldása érdekében a Kárpáti Bioszféra Védett Terület szakemberei bivalyok betelepítésével szeretnék megőrizni a Nárciszok

völgyét, amely május elején virágzik és Kárpátalja egyik legnevezetesebb természeti látványossága. Az állatok lelegeltetése a nedvességet elszívó cserjék ellen hatékony megoldásnak tűnik, amely hozzájárul a kárpátaljai bivalypopuláció helyreállításához is. Az ötletet a magyarországi Hortobágyi Nemzeti Parktól vették át, ahol szintén bivalycsordát lelegtetnek (<https://www.erdekesvilag.hu/narciszok-volgye/>).

1.6 Kereskedelmi szálláshelyek

Kereskedelmi szálláshelyek azok a létesítmények, amelyek szállásadás céljából épültek, vagy átalakították és szálláshelyként értékesítik, a hasznosított szobák száma meghaladja az 5-t az ágyak számáé pedig a 10-t, kemping esetében a hasznosított területegység száma 5-t. Meg kell felelnie legalább az „*” -os osztályba sorolás követelményeinek. Üzletszerűen folyamatos napi nyitva tartást kell nyújtania (

Kereskedelmi szálláshelynek minősül (<https://dnaop.com/>).

:

➤ Szálloda

- Gyógyszálloda
- Wellnes szálloda
- Garni szálloda
- Apartman szálloda
- Városi vagy átmeneti szállást biztosító szálloda
- Üdülő és sport szálloda
- Kastélyszálloda
- Konferencia szálloda
- Reptéri szálloda

➤ Motel

- Útmenti motel üdülőmotel

- Városszéli motel
- Városi motel
- Panzió
- Kemping
- Üdülőház
- Turista szálló
- Ifjúsági szálló

Szálloda: Vállalkozói törvényben engedélyezett bármilyen tulajdonformájú vállalkozás, mely legalább 6 szobát biztosít, ideiglenes lakhatást, és ehhez fűződő szolgáltatásokat nyújt (Ukrajna Törvénye „A TURIZMUSRÓL” 1995).

Városi vagy átmeneti szállást biztosító szálloda: Ezeket szoktuk jelző nélkül szállodának nevezni, olyan igények kielégítésére épült, melyek mindennaposok: üzleti, kereskedelmi céllal utazóknak, turistáknak. Rövid tartózkodási idő jellemzi. A szobák munkára és kikapcsolódásra is nyújtsanak lehetőséget.

Üdülő és sport szálloda: Ezek a szállodák olyan helyen létesítik, ahol a természeti adottságok lehetővé teszik a sportolást. A tartózkodási idő itt hosszabb. Általában lehetőség van a sporteszközök bérlésére is. Ezek a szállodák csak idejelleggel üzemelnek.

Gyógyszálloda: A gyógyforrások és fürdők közvetlen közelébe létesítik. Itt rendszeres orvosi kezelés és gyógyászati kezelésre kerül sor. A vendégek hosszabb ideig tartózkodnak a szállodában. A szállodának gondoskodnia kell a nehezen mozgó betegek számára kialakított szobák megfelelő felszereltségéről. A kísérő emberek szórakoztatásáról is gondoskodniuk kell.

Wellness szálloda: A wellness szálloda sokban hasonlít a gyógyszállodákra, viszont itt nem a gyógyulás a fő motiváció, hanem a megelőzés. Tartózkodási időt tekintve itt is több vendégéjszakát töltenek el. A wellness szállodák szobái nagy alapterülettel rendelkeznek és saját

fürdőszobával. Sok szórakozási lehetőséggel rendelkezik. Szokták „háromgenerációs” szálláshelynek is nevezni.

Kastélyszálloda: Egyre több ilyen szálloda kerül kialakításra világszerte. legfőbb jellemzője, hogy műemlék, illetve műemlék jellegű épületekben kerülnek kialakításra. Legtöbb kastélyszálloda nagy kertek, wellness részleggel és konferenciateremmel is rendelkezik.

Konferenciaszálloda: napjainkban egyre nagyobb az igény arra, hogy konferenciákat és kongresszusokat szállodai keretek között kerüljenek megrendezésre. A szállodának biztosítania kell telefont, tolmácsolást, nyomtatást stb. Nagyon fontos, hogy megfelelő számú parkolóhely álljon rendelkezésre.

Reptéri szálloda: ezeket a szállodákat tranzitszállodának is nevezik. A szállodák repülőtéren, vagy annak közelében található. Fontos, hogy a szobák kényelmesek legyenek és állandó recepciója legyen. A tartózkodási idő csak egy nap.

Apartman szálloda: A vendégek elegánsan berendezett, az otthon minden igényét kielégítő lakást vehetnek ki, itt felszerelt konyha és egyéb szolgáltatások is igénybe vehetők. Az árak hosszabb tartózkodási időre lettek meghatározva.

Garniszálloda: a városi szálloda jegyeit hordozza, viszont csak reggeli áll rendelkezésre. Rövid idejű tartózkodási időre szolgál.

Motel: A motelek szállodai körülmények között nyújtanak szállodai színvonalú ellátást, mondhatni alacsony áron.

Panzió (fogadó): Szállást biztosító kisüzem, legalább 6 vendégszobával. A vendégek hosszabb időre veszik igénybe, az árai kedvezőbbek, mint a városi szállodáé, viszont a szolgáltatásai nagyban megegyeznek.

Kemping: Közművesített táborhelyek, melyen a szépségükben gazdag természeti látnivalók közelében létesítenek egyszerű igényű turisták számára. Felszereltséget tekintve egyszerű: közös fürdő, büfé közös helyiségek stb.

Üdülőház: kempingekben, illetve önálló telepeken alakítanak ki. Alapegysége a lakosztály, saját fürdővel, akár több szobával és felszerelt konyhával. 24 órás portaszolgálattal.

Turistaszálló: hegyi utak, vándorösvények és kirándulóhelyek közelében telepítik, többágyas szobák jellemzik. Felszereltségét tekintve nagyon minimális. Az ágyak lehetnek emeletesek, nemenként elkülönített fürdőszobával és közös reggelizőhelyiséggel rendelkezik.

Ifjúsági szálló: szerény körülményeket biztosít fiatal vendégek számára, felszereltsége nagyban elmarad a szállodáétól, viszont az alacsony árakkal kompenzálja azokat. Ezek a létesítmények akár lehetnek nyáron üres kollégiumok, melyeket átmenetileg szállásadásra hasznosítják. Jellemzi az emeletes-/ többágyas szobák és a közös felszerelt konyha.

Minden kategóriájú szállodára vonatkozó követelmények:

- Megfelelően nagyságú és megvilágított parkolóhely
- A szállodának külön bejárattal kell rendelkeznie
- A szállodában olyan feltételeket kell teremteni, amelyek biztosítják a turisták életét és egészségét, megóvják vagyonukat és megóvják a környezetet
- Állandó áramellátás
- Csatorna rendszer
- Fűtést, amely 18 ° C és 22 ° C közötti hőmérsékletet biztosít a lakó- és közösségi helyiségekben
- Szellőzést (természetes vagy műszaki megoldással)
- Melegvíz-ellátást a fürdőszobában és a konyhában (éjjel-nappal)
- Megfelelő világítást a lakásban és az épület közös helyiségeiben: természetes (legalább egy ablak), mesterséges, izzólámpákkal felszerelt, 24 órás mennyezeti világítás a folyosókon.
- Megfelelő hangszigetelést az épületen belül és kívül
- Biztonságos elektromos hálózatot és készülékeket

- Televízió
- Telefon
- Biztonságos és működőképes tűzvédelmi rendszert, beleértve a füstérzékelőket és a tűzoltó készülékeket
- Megfelelő kommunikációs infrastruktúrát, beleértve az internet hozzáférést
- Megfelelő szemétkezelést, beleértve a szelektív hulladékgyűjtést is
- Karbantartási szolgáltatást az épület és a lakások számára (<https://dnaop.com/>).

II. FEJEZET. A KUTATÁS MÓDSZERTANA

A szakdolgozatunk megírásának célja a Déli turisztikai mikrorégióhoz tartozó közigazgatási egységek területén található kereskedelmi szálláshelyek felmérése és vizsgálata. A munkánk során összesítettül az eredményeket és levontuk a következtetést a www.booking.com weboldal segítségével.

A szállás kiválasztásának alapvető szempontjai az egyszerű megközelíthetőség, a kényelem, és az ár-érték arány. Ami a legfontosabb az a megbízhatóság, mivel az utazók elvárják, hogy az általuk kiválasztott szálláshely felszereltsége és állapota megegyezzen a képeken és a valóságban is. Ezért nagyon fontos, hogy minden szálláshelyet ezek alapján vizsgáljunk meg.

A munkánk alapvető forrása a www.booking.com, illetve az általunk vizsgált szálláshelyek hivatalos weboldala. Sokszor tapasztaltuk, hogy a szálláshely nem értékesít minden szobát a www.booking.com weboldal segítségével, ezért az átfogóbb és pontosabb eredmények érdekében több hiteles felületet is megvizsgáltunk. Az adatokat szálláshelyekre és szolgáltatásaikra lebontva rögzítettük a Microsoft Excel segítségével.

Első lépésben rögzítésre került a szálláshely neve, illetve, hogy mely település területén található, majd azt is megvizsgáltuk, hogy milyen típusú szálláshelyek közzé tartozik.

A következő lépésben megvizsgáltuk, hogy a www.booking.com weboldal felületén melyik évtől elérhetőek az adott szálláshelyek. Ez átfogó képet adott nekünk arról, hogy megvizsgálhassuk melyik évben volt a legtöbb szálláshely regisztrálva az oldalra.

A munkánk fontos eleme a szálláshely befogadóképességének vizsgálata, illetve a szobák számának meghatározása. Ezeket az

információkat az esetek többségében a szálláshely saját weboldalán találtuk meg. Néhány szálláshely nem rendelkezi saját weboldallal, ebben az esetben a booking.com által közzétett információkkal dolgoztunk.

Az árak megvizsgálása is a munkánk fontos része volt. Itt a standart kétszemélyes szobák árait hasonlítottuk össze. Ennek nagy jelentősége van, mivel így kiszűrhetjük, hogy melyik járásban milyen áron értékesítik az azonos felszereltséggel rendelkező szobákat. Megfigyelhető az árak drasztikus változása, melyet több tényező is befolyásolhat, mint például a főszezon, elhelyezkedés.

Ezt követően a pótágyazási lehetőséget ismertetjük a munkánkban. Felmértük van-e lehetőség a szobák pótágyazására, illetve hogy milyen áron értékesítik azokat. Természetesen, ha van pótágyazási lehetőség akkor a szálláshely befogadó képessége is növekszik. Viszont munkánkban csak a meglévő ágyak számát vettük alapul, mivel arról nem találtunk egységes információt, hogy a szálláshelyek hány pótágyat képesek biztosítani. Mindezek mellett a táblázatban kiértékeljük a szobák felszereltségét is, egységes képet kaphatunk arról, hogy a szobák milyen mértékben felszerettek, például saját fürdőszoba tartozik-e hozzájuk.

A szálláshelyek típusa miatt a táblázatot kibővítettük olyan dolgokkal, mint például a felszerelt konyha, nappali, hálószoba. Erre azért volt szükségünk, mivel nem csak egy típusú szálláshelyet vizsgáltunk. Az apartmanok kiválasztása esetében ezek fontos tényezők lehetnek, ezzel ellentétben a hotelszobát foglalni kívánó vendégek számára a konyha jelenléte például nem mérvadó. Az apartmanok és vendégházak szobaegységeket tartalmaznak, amelyek eltérnek más típusú szálláshelyek berendezésétől. Ez annak köszönhető, hogy az apartmanoknál az egész lakás vagy egy egész épület áll rendelkezésre a vendégek számára, ami fontos megjegyzés.

Az adatbázisban rögzítettük az adott szálláshely egyéb

szolgáltatásait is (pl. szobaszervíz, napi takarítás, transzfer, vasalás, mosás), és ezek rögzítésre kerültek akár ingyen akár felár ellenében nyújtotta azt az adott szálláshely. Összesítettük a szálláshelyek által kínált szabadidős lehetőségeket, külön kiemelve hány szálláshely rendelkezik wellness részleggel. Az általunk vizsgált szálláshelyeknél rögzítésre került a kiszolgáló személyzet nyelvismerete is. Ezt azért tartottuk fontosnak megvizsgálni, mert a kommunikáció elengedhetetlen a turizmus világában, és a személyzet nyelvtudása, akár arra is utalhat, milyen területről érkezik a vendégek zöme.

Vizsgálat alá vontuk a szálláshelyek által kínált fizetési módokat, hiszen a Covid-19 járvány után egyre nagyobb igény mutatkozik a kártyás fizetés iránt. A szálláshelyek honlapján feltüntetésre kerültek az érkezés és távozás időpontjai is, ezt is górcső alá vettük.

Végül, az online vendégértékelések elemzése volt a feladatunk. Ezekből kiderült, hogy az adott kereskedelmi szálláshely mennyire népszerű a vendégek körében, milyen visszajelzések érkeztek. Ezen felül figyelembe vettük a szálláshelyek minősítését is. Ezek a számok nem mutatnak teljesen reális képet a vendégek elégedettségéről, mivel néhány szálláshelyet csak 1-2 ember értékelése alapján tudtunk megvizsgálni, esetenként viszont előfordult, hogy több mint 800 értékelést kapott az adott szálláshely.

Az adatokat diagramok formájában ábrázoltuk, hogy könnyebben áttekinthetőek legyenek, majd ezeket elemeztük és következtetéseket vontunk le.

III. FEJEZET. A DÉLI TURISZTIKAI MIKRORÉGIÓ EGYSÉGEINEK KERESKEDELMI SZÁLLÁSHELY- KÍNÁLATÁNAK VIZSGÁLATA

3.1 Szálláshelyek a Beregszászi járásban

A Beregszászi járás számos különböző turisztikai látnivalót és programlehetőséget kínál az odalátogatóknak, ezért nem meglepő, hogy a területen nagyszámú kereskedelmi szálláshely található. A tárgyalandó 69 szálláshely a booking.com ajánlata alapján lett kiválasztva, de fontos megjegyezni, hogy más online utazási portálokon és helyi szállásközvetítőknél is találhatók további szálláslehetőségek. Az adatok elemzésekor érdemes figyelembe venni a különböző tényezőket, mint például a szálláshely típusát, árát, elhelyezkedését és a kínált szolgáltatásokat.

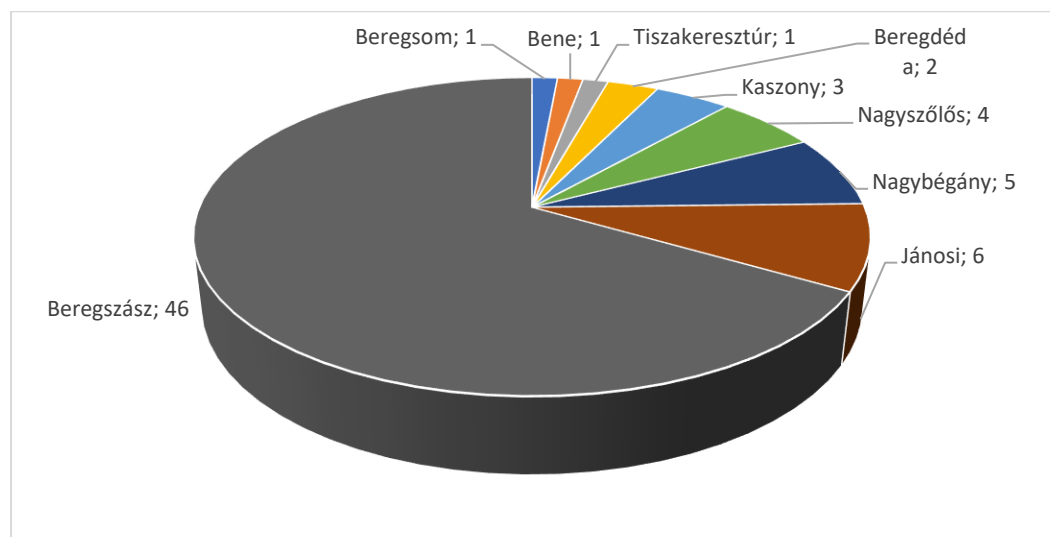
A Beregszászi járásban található szálláshelyek nagy része a járásközpontban, Beregszászon található, de érdemes számításba venni a környező településeket is, ahol szintén kínálnak szálláslehetőséget. Az említett 69 szálláshely vizsgálata során fontos volt felmérni a szálláshelyek fizetési lehetőségeit, a beszélt nyelveket, az értékeléseket és minősítéseket, valamint a be- és kijelentkezési időket. Ezek az adatok segíthetnek a vendégeknek a szállás kiválasztásában, és a szálláshelyeknek is az optimalizálásban.

3.1.1. *A településeken létesített szálláshelyek száma és típusai*

A Beregszászi járás az új közigazgatási rendszernek köszönhetően már bővült, mivel hozzá csatolták az egykori Nagyszőlősi járást, így összesen 2

város (Beregszász, Nagyszőlős), 3 városi típusú település (Tiszaújlak, Bátyú és Királyháza) és 100 falu található 10 kistérségbe szerveződve. Ilosvai járásból a Beregkövesdi kistérség településeit (Beregkövesd, Beregpálfalva Medence, Beregkisfalud, Nyíresújfalú, Falucska, Árdánháza és Komlós), a Munkácsi járási Barkaszó és Szernye csatlakoztak a Bátyúi kistérséghez, így azok is a Beregszászi járáshoz kerültek. Ez a terület gazdag kulturális és természeti látnivalókban és számos lehetőséget kínál a turistáknak. A Beregszászi járás ideális úti cél lehet azoknak, akik szeretnék eltávolodni a nagyváros zajától és felfedezni a „vidéki csendet”. A környék hagyományos ételei és italai is nagy népszerűségnek örvendenek a látogatók körében.

A Beregszászi járás 105 települése közül 9 települést emelünk ki, ezeken létesült olyan kereskedelmi szálláshely, amely értékesítési céllal felkerült a booking.com weboldalára (5. ábra). A legtöbb szálláshely Beregszász városában található 46 db., de három településen mindössze csak 1 bookingon regisztrált szálláshelyet találtunk. Ezek a települések például Bene, Beregsom, Tiszakeresztúr.

5. ábra: A településeken létesített szálláshelyek száma

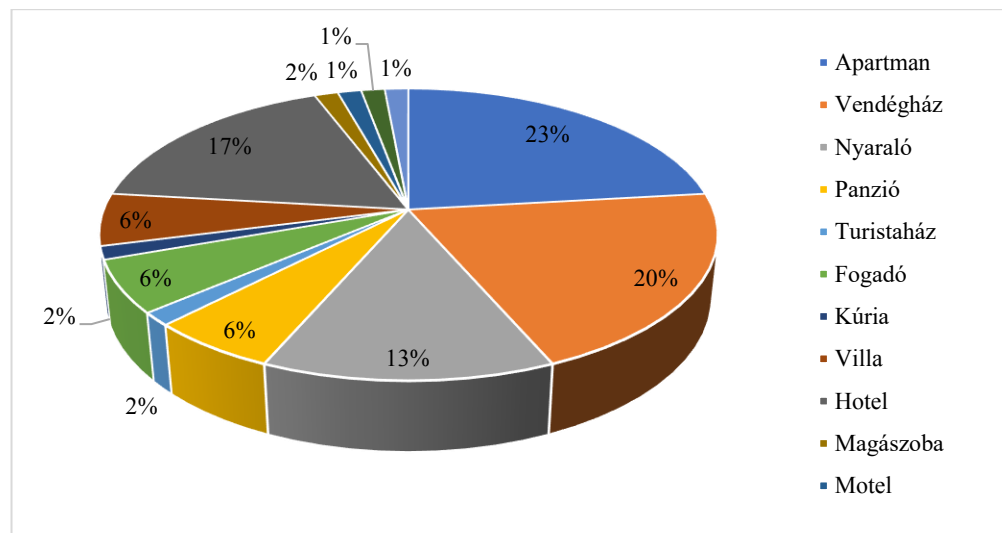
Forrás: Saját szerkesztés

Arról fontos szót ejtenünk, hogy ezek a számok nem tükrözik a valós szálláshelyek számát a járásban, mivel számos olyan magánszemély is értékesíti az apartmanját, illetve szobáit, akik nem kívánják a booking.com oldalát használni, mivel nem szeretnék a szobafoglalások után jutalékot fizetni az oldal számára.

A kutatásunkból kiderült, hogy a szálláshelyek megoszlása a járásban egyenlőtlen. Érdekes megfigyelni, hogy az egykori Nagyszőlősi járásban a keresések eredményeként 131 szálláshelyet ajánlott a booking.com-on viszont ebből mindössze 4 olyan szálláshelyet találtunk, amely ténylegesen az egykori járás területén található. Ez a szám biztosan nem tükrözi a meglévő szálláshelyek számát. A keresés eredményeként találtunk Magyarországon területen, illetve Románia területén lévő szálláshelyeket is. Ezt talán az egykori járás területi elhelyezkedésével lehet magyarázni, mivel közös határa van Magyarországgal, illetve Romániával is.

A szálláshelyek típusát megvizsgálva sajátos képet kapunk a járás kínálatának sokszínűségéről – több szállástípus is képviselteti magát. A Beregszászi járásban a legelterjedtebb szállástípus az apartmanok (6. ábra), ebből a 16 db került feldolgozásra, nem sokkal maradnak el a vendégházak, azokból 14 db van a járás területén ebből 2 db Nagyszőlősön. A járásban találtunk még 1 turistaházat is, illetve motelt, hostelt és apartmanhotelt is. Nagy számban képviseltetik magukat a hotelek is, 12 db található a járás területén, ebből 2 hotel Nagyszőlősön. A kínálatot színesíti egy kúriaként besorolt szálláshelyet is, viszont ezt alapos megvizsgálva kiderült, hogy ez nem felel meg a kúria szállástípus Ukrajnában használt fogalmának. A szálláshely besorolások nem minden esetben voltak pontosak, itt kiemelném a „Sunrise Boutique hotel” nevű szálláshelyet, melynek a nevében szerepel a hotel megnevezés, viszont a besorolását tekintve mégis fogadó. Találtunk más olyan szálláshelyet is, amely nem

minden esetben felelt meg a megadott típus kritériumainak. Példaként kiemelnénk olyan szálláshelyet, mely Ukrajna törvényei szerint nem minősülnek kereskedelmi szálláshelynek. A kereskedelmi szálláshelyekre vonatkozó kritériumok szerint legalább 5 szobával és 10 ágygal kell rendelkezniük. Azonban van olyan szálláshely, mint a "Lux Apartment Studio", amely mindössze 1 szobát kínál és 2 fő számára biztosít szállást, így nem felel meg a kereskedelmi szálláshelyekre vonatkozó kritériumoknak.

6. ábra: A szálláshelyek típusai

Forrás: Saját szerkesztés

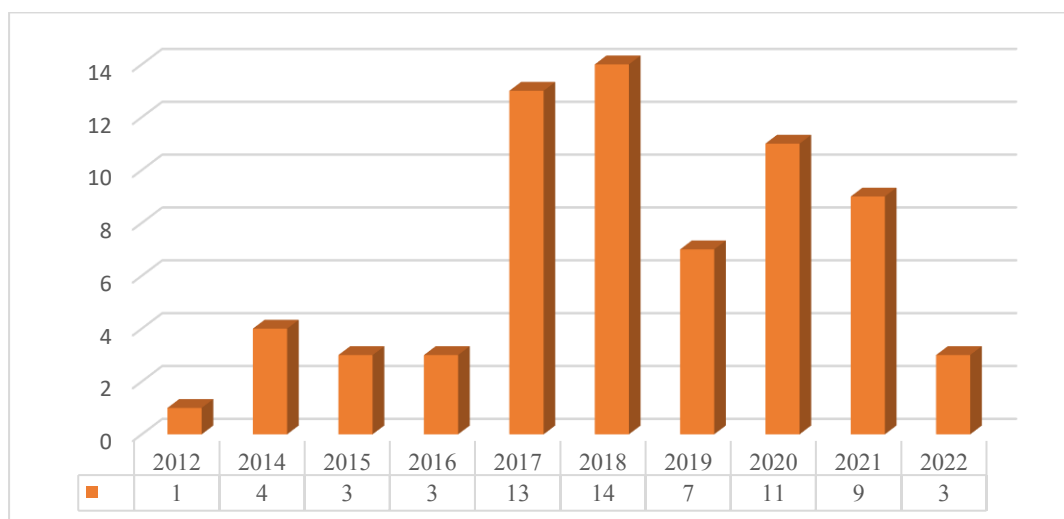
3.1.2. A járás szálláshelyeinek regisztrációs évei a booking.com-on

A munka ezen pontjánál a feladatunk az volt, hogy megvizsgáljuk, hogy az egyes kereskedelmi szálláshelyek mikor kerültek be a booking.com weboldalára, és ezeknek az adatoknak az elemzésével lehetőségünk van arra, hogy jobban megértsük a szálláshelyek fejlődését foglalási platformon keresztül (7. ábra).

Ha megfigyeljük a szálláshelyek regisztrálásának éveit, észrevehettük,

hogy a legkorábban 2012-es évben, egy darab szálláshely lett regisztrálva a booking.com oldalára a „Passage hotel”, egészen pontosan március 15.-én. Az első négy évben kevés szálláshely került fel a booking.com oldalára, a négy évben összesen 11 db, viszont ezt követően – 2017 után – ugrásszerűen megnőtt a regisztrálások száma, ebben az évben 13 szálláshely került fel az oldalra. Megfigyeltül azt is, hogy a 2013-as évben egy Beregszászi járásban található szálláshely sem lett regisztrálva a booking.com oldalára. Az legkésőbb regisztrált szálláshely a „Lambert” hotel melyet 2022 január 17. került fel az oldalra. A 2023-as évben pedig nem történt regisztráció.

A 2018-as évben történt a legtöbb regisztráció 14 db szálláshellyel bővült a booking.com oldal kínálata. A 2019-es évben pedig a regisztrálások száma újra csökkent 7-re. A 2020-2021 -es év újra növekedést mutatott, viszont ez a háború évében már nem folytatódott, mivel 2022-ben az csak 3 szálláshelyet regisztráltak.

7. ábra: Beregszászi járás szálláshelyeinek regisztrációs évei a booking.com-on

Forrás: Saját szerkesztés

3.1.3. A szálláshelyek befogadóképességének és a szobák számának vizsgálata

A kutatásunk egyik legfontosabb rész az általunk vizsgált szálláshelyek szobáinak, illetve a férőhelyeknek száma. A 69 megvizsgált szálláshely összesen 548 szobával rendelkezik, ebből 31 szoba az egykori Nagyszőlősi járásban található szálláshely részét képezi. Összesen mintegy 1406 férőhellyel rendelkeznek a vizsgált szálláshelyek. A legtöbb szobával rendelkező szálláshely a „Hotel Helikon” 63 értékesíthető szobával, a férőhelyek száma pedig eléri a 133 főt. A második helyen egy Beregszászi szálloda található a „Praktik Hotel & Restaurant”, 46 szobával és 150 férőhellyel várja a turistákat. A legtöbb szobával rendelkező szálláshelyek közül ezúttal egy Beregszászi szálláshelyet szeretnék említeni, az "AS Beregovo" hostelt. Ez az egyetlen hostel típusú szálláshely, amely a járásban található. Az "AS Beregovo" hostel impozáns 43 szobával büszkélkedhet, amelyek összesen 136 vendéget képesek fogadni.

Fontos megemlíteni, hogy előfordulhatnak eltérések a szálláshelyek saját weboldalán található információk és a booking.com online foglalási rendszerében található adatok között. Ennek ellenére megpróbáltunk a lehető legpontosabb adatokkal dolgozni.

A feldolgozott szálláshelyek között voltak olyanok melyek sok szobával rendelkeznek és nagy a befogadó képességük, viszont azt kiemelnénk, hogy a járásban sokkal több olyan szálláshely kerül értékesítésre, amelyeknek a szobáinak száma mindössze 5-12-t éri el. Ezek a szálláshelyek típusát tekintve főként apartmanok és vendégházak.

Az értékesített szobák száma nem túl sok, a szállásadók figyeltek arra, hogy a vendégek komfortosan érezzék magukat, átlagosan minden értékesíthető szobára 2,5 fő jut.

Legtöbb férőhellyel rendelkező szálláshelyek:

- Chorna Skelya Resort & Wellness: (Nagyszőlős) 16 szobával rendelkezik és 36 férőhellyel. A szobák főként 2 személyesek, illetve egy családi szoba is található itt 4 fő részére.

- Mirage Hotel: (Beregszász) 18 szobával és 46 férőhellyel rendelkezik. A szobák 2-3 fő befogadására alkalmasak.

- Sadyba "Mapa": (Beregszász) 18 szobával és 43 férőhellyel rendelkezik a vendégház. A szobák 2-4 fő befogadására képesek.

- Magnum: (Beregszász) 24 szobával rendelkezik és 58 fő elszállásolására alkalmas, a szobáit főként 2 fő részére értékesíti.

- ART Boutique Chalet: (Makkosjányosi) 18 szobát értékesít és 48 vendéget tud elszállásolni, szobái 2-3 fő részére ideálisak.

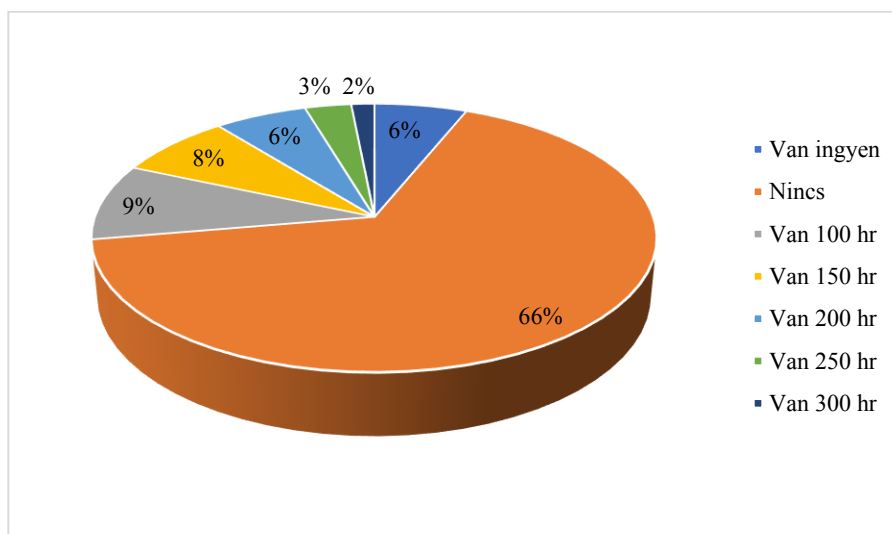
A többi meg nem említett szálláshely 18 szobától kevesebbel rendelkezik. Ez viszont nem jelenti azt, hogy nem jelentős szálláshelyről beszélünk. Itt ki szeretnénk emelni a Mezőkaszony település területén található „Iváncsó Birtok” hotelt, amely mindössze 11 szobát értékesít és 27 férőhellyel rendelkezik, viszont ez az egyik leglátogatottabb szálláshely a járásban.

3.1.4 Pótágyazási lehetőségek

A következő pontunkban a pótágyazási lehetőséget vizsgáltuk meg. Azt tapasztaltuk azt mutatja, hogy a vizsgált szálláshelyek (69 db) többségénél, pontosan 43 esetben, nincs pótágyazási lehetőség (8. ábra). 4 szálláshely viszont ingyen pótágyat biztosít. A fennmaradt szálláshelyeken van lehetőség pótágyat kérni pót díj ellenében. A pótágyak árai változóak 100-300 hr közötti összeget kérnek egy pótágyért. Több helyen is megfigyelhető, hogy 12 éves korig ingyenesen kérhető a pótágy. Viszont a pótágyazási lehetőségen felül még van lehetőség gyerekágyat kérni néhány szálláshelyen, viszont ez minden esetben már ingyenes volt.

A legdrágább pótágy a „ART Boutique Chalet” Makkosjányosi

vendégházban kérhető (300 hr), ugyanakkor 6 szálláshelyen mindössze 100 hr-ért kérhető pótágy.

8. ábra: Pótágyazási lehetőségek

Forrás: Saját szerkesztés

3.1.5 Standart kétszemélyes szobák árainak vizsgálata

A szálláshelyek elemzése során kiemelten fontos szempont volt számunkra az árak vizsgálata is. Érdekeltek minket a különböző szálláshelyek árai, valamint az árkülönbségek az azonos típusú és hasonló szolgáltatásokat nyújtó szálláshelyek között. Szembetűnő tény, hogy a szálláshelyek saját weboldalán megadott árai és a booking.com árai között eltérések vannak, így az árakat csak megközelítőleg tudtunk meghatározni. Ennek oka lehet az is, hogy a booking.com oldalon értékesített szobákra rászámolták a jutalékot, melyet kötelesek fizetni a weboldalnak a közvetítési szolgáltatás ellenében, vagy esetleg a saját weboldal gyenge forgalma miatt nem foglalkoztak az árak frissítésével.

Az árak kialakításánál számos tényezőt vesznek figyelembe, például a település, a szálláshely típusa, a turisztikai attrakcióktól való távolság, a

szobák és férőhelyek száma, valamint az igénybe vehető szolgáltatások. Az árak közötti különbségeket konkrét szálláshelyekkel szemléltetve vizsgáltuk meg. Sajnos előfordult olyan eset is, hogy egyes szálláshelyek már nem fogadnak vendégeket, így az árakról sem tudtunk információkat szerezni. Ennek oka lehet a háború és/vagy a turisztikai kereslet hiánya.

A szálláshelyek típusa szerint hasonlítottuk össze az árakat, és számoltuk ki átlagosan mennyit kell fizetni a Beregszászi járásban egy 2 ágyas szobáért 2 fő részére (9. ábra). A Beregszászi járásban értékesített szálláshelyek között fellelhető volt olyan is, amely nem értékesített standart szobát. Ezek a szálláshelyek egyszerűen két fős szobaként vagy „Delux” szobaként lettek feltüntetve. Ennek oka lehet az is, hogy a szoba mérete és felszereltsége a „Delux” vagy a két fős szobáéval egyezik meg, viszont az sem kizárt, hogy a szállás tulajdonosa csak kiválasztott egy számára szimpatikus megnevezést, és nem vette figyelembe a szoba felszereltségét. Ezekben az esetekben a két fős szoba áraival számoltunk. Egy másik érdekesség az volt, hogy értékesítenek olyan szálláslehetőséget is, amelyet csak 4 vagy esetleg 8 (vagy több) fő részére kínálnak, és az ára fix. Ebben az esetben is kiszámoltuk mennyit kellene fizetnie 2 főnek a szállásért és ezzel az összeggel számoltunk. Ez viszont csak részben fedí a valós költségeket.

Elsőként az apartmanokat elemeztük ki a munkánk során, mivel ebből a típusú szálláshelyből található a legtöbb a Beregszászi járásban: Makkosjánosi (1), Nagybégány (1), Beregszász (14).

A Beregszászi járásban található apartmanok közül a legdrágább szálláshely a „Lux Apartment Studio” ez a szálláshely mindössze egy szobát értékesít, egy francia ágygal és egy kanapéágygal van felszerelve, összesen három fő befogadására alkalmas. Felszereltséget tekintve mindennel el van látva a komfortos pihenés megteremtése érdekében. Elhelyezkedését tekintve frekventált helyen található, közel a központhoz. Az apartman a booking.com oldalán csak minimum 3 napra foglalható, tehát így az ára 5400 hr. A

legolcsóbb apartman a járásban a „Zahublenyi Rai” Makkosjánosi területén található. Két fő számára 330 hr-ba kerülne, viszont az apartmant csak 6 fő részére értékesítik (4000 hr) és minimum 2 napra. Beregszász városában található egy viszonylag olcsó apartman a „Konfort”. Két szobát értékesít és 4 főt tud elszállásolni. Az ára egy éjszakára 550 hr két fő számára, a foglaláshoz itt is minimum 2 éjszaka szükséges. A booking.com oldalon két apartman árát nem tudtuk meghatározni, mivel az oldalon nem foglalható egy időpontban sem. Hivatalos weboldala nem volt. Ezek az apartmanok a „Velyki Apartamenty nedaleko vid Termalnykh Baseiniv” és a Stefanika 42\5\2. A Beregszászi járásban található apartmanok átlag ára 900 hr.

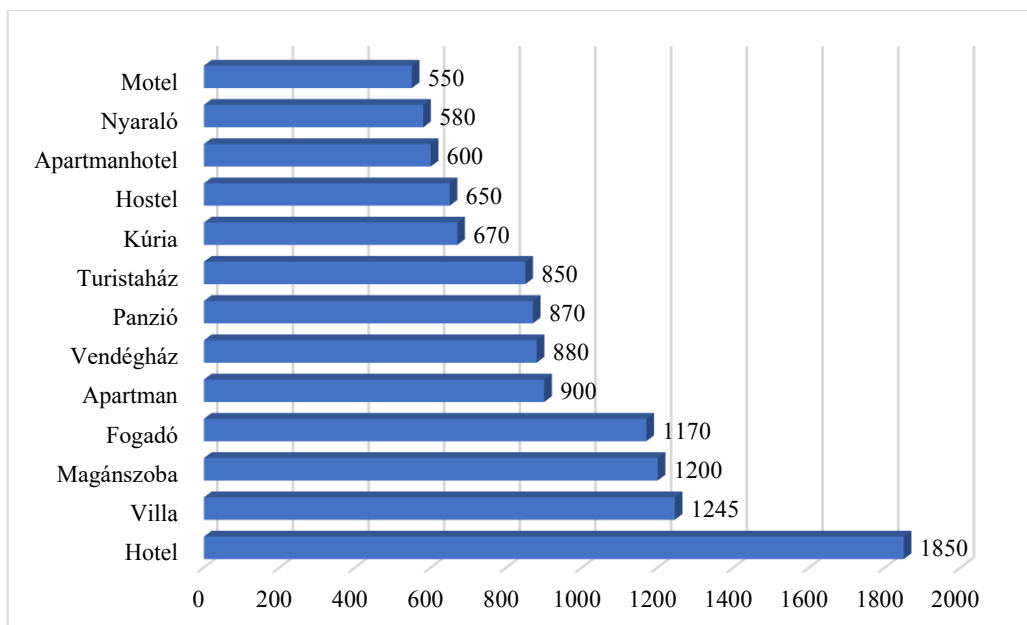
A munkánk folytatásában a vendégházak helyzetét vizsgáltuk meg. A járás legdrágább vendégháza a „ART Boutique Chalet” 2 fő részére 1890 hr-ba kerül, ennél a szálláshelynél is megfigyelhető, hogy nem értékesít standart szobát. A szálláshely Makkosjánosi településen található. Felszereltséget tekintve vetekszik a szállodákéval. Több szórakozási lehetőséget is nyújt a turisták részére. A vizsgálandó területen két olcsó vendégházat is elemeztünk az egyik Nagybégányban található a Villa “Eleon”, a másik pedig a „Hotel Piroska” Beregszászon. Itt jól megfigyelhető a nem megfelelő kategorizálás, mivel a booking.com oldala szerint vendégház kategóriába tartoznak. Az árukat tekintve mindkét esetben 500 hr 2 fő részére egy itt eltöltött éjszaka. Felszereltséget tekintve mindkettő nagyon minimalista. Az elhelyezkedésük sem túl kedvező. A vendégházak többségének ára 700-1000 hr között mozog. A vendégházak átlag ára a járásban 880 hr.

A szállodák árait is vizsgáltuk, a legdrágább a Mezőkaszony településén található „Iváncsó Birtok” melynek ára 2 fő részére egy éjszakára 11 065 hr-ba kerül. Azt viszont fontos megemlíteni, hogy ez az ár tartalmazza az fürdő területére szóló belépőjegyet, illetve teljes ellátást biztosít, ezért az árért magas minőségű szállást és ellátást biztosítanak az ide érkezőknek. A legolcsóbb szállodai szoba a „Praktik Hotel & Restaurant”, két fő részére 700 hr egy

éjszakára. Az ára nagyon kedvező még a felszereltséget tekintve is. De az igazsághoz tartozik, hogy az elhelyezkedése sajátos, elég messze található Beregszász központjától. A legtöbb szállodai szoba ára a Beregszászi járás területén 800-1100 hr között mozog. Az átlagár értéke viszont nem ezt tükrözi, mivel a szobák átlagos ára 1850 hr, ami a Mezőkaszonyi szálloda messze kimagasló árával magyarázható.

A nyaralók közül a legolcsóbb szálláshely Beregszászon található, a „Sima” nyaraló, mely 400 hr-ba kerül, viszont a foglalás csak minimum 3 napos tartózkodási idővel érvényes. A nyaraló jól felszerelt, viszont szálláshelyként főként családok és baráti társaságok számára megfelelő a kínálata. A legdrágább nyaraló a „French Town (Lambert)” 2 fő számára 1200 hr. Önálló, hangulatos kisházak, melyek eleget tesznek a vendég minden szükségletének. A nyaralók átlagára a járásban 580 hr.

Panziók kevesebb számban találhatóak a járásban, mindössze 4 panziót hirdetnek. Egy panzió áráról nincs adat. A panziók ára 700-1000 hr között mozog. Felszereltségüket tekintve nagyon hasonlóak. Elhelyezkedésük viszont érdekes, mivel Beregszász (FKoka) és Nagybégány (Kisvirág) mellett megjelenik Bene (Sadyba) és Tiszakeresztúr (Holiday) is. A panziók átlagára 870 hr.

9. ábra: A szálláshelyek átlagára UAH-ban

Forrás: Saját szerkesztés

A fogadók átlagára valamivel magasabb, 1170 hr. A legdrágább szálláshely a Beregszászon megtalálható „Chizay Mala Hora”, mely 2060 hr-ba került 2 fő részére egy éjszakára. A legolcsóbb fogadó a „Turl”, szobáit csak 4 fő számára értékesíti 1000 hr-ért, ez 2 főre számítva 500 hr.

Villák is megtalálhatóak a járásban a booking besorolása szerint 4 db. A legdrágább a „Pryvatna sadyba Zatyshok” 1520 hr 2 fő részére egy éjszaka, viszont itt is csak minimum 2 éjszaka foglalható a booking.com oldalán. A legolcsóbb villa a „Villa Elena” mindössze 500 hr 2 fő számára egy éjszaka. A villák átlagára 1245 hr.

A turistaházból, kúriából, magánszobából, hostelből, moteltől és apartmanhotelből mindössze 1-1 db került regisztrálásra a booking oldalán. Turistaház Beregdédán található az ára 850 hr (Silvia). Kúria Makkosjánosi községben fellelhető és az ára 670 hr (Villa Eden DeLuxe). Beregszászon találjuk 1200 hr-ért az egyetlen magánszoba típusú szálláshelyet (Hrushevskoho 13). Hostel szintén Beregszászon található 650 hr-ért értékesítik (AS Beregovo). Beregszászon található a „Rita” Motel, amely a

kétfős szobáit 550 hr-ért értékesíti. Végül az apartmanhotel szintén Beregszász városában 600 hr-ért adja ki a kétszemélyes szobáit. (Sadyba «Hostynnyi Dim»).

3.1.6 Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatások

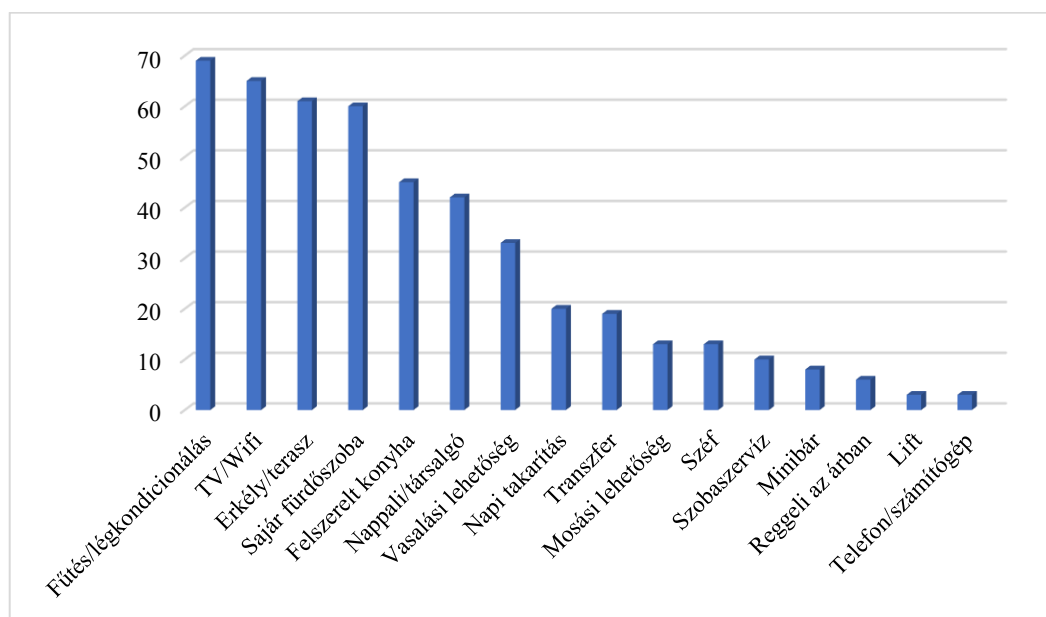
A szálláshelyek szobái rendkívül fontos szerepet játszanak az utazásunk alatt. Az utazók számára kiemelten fontos, hogy a szobák kényelmesek és tiszta környezetet nyújtsanak, és az elvárásoknak megfelelő legyen a felszereltségük. A kényelem és a funkcionalitás mellett a turisták ma már számos extra szolgáltatást és felszerelést is elvárnak a szálláshelytől, mint például a légkondicionáló, a minibár, a széf, a fürdőköpeny, vagy akár a saját erkély vagy terasz. A vizsgálat során áttekintettük a szálláshelyek szobáinak felszereltségét, és bemutatjuk, milyen különbségek vannak az egyes szálláshely típusok, illetve szálláshelyek között.

Az ágyak mellett a szálláshelyek szobáiban általában megtalálhatóak a szükséges bútorok, mint például szekrény, íróasztal, szék és éjjeliszekrény. Ezen kívül egyes szobákban TV, hűtőszekrény, minibár, valamint kávé- és tea készítési lehetőség is rendelkezésre áll.

Fontos megemlíteni, hogy az egyes szálláshelyek felszereltsége eltérő lehet, így érdemes előzetesen tájékozódni a foglalás előtt. A luxus kategóriás szállodák szobáiban például gyakran találhatóak jakuzzi vagy szauna, míg a hostelekben és olcsóbb panziókban lehet, hogy nincs légkondicionálás, vagy csak közös fürdőszobát lehet használni.

A szálláshelyek típusai nagyon változatokat a járásban, ezzel is magyarázható az, hogy minden típusú szálláshely más vendégkörre fókuszál. Az apartmanok felszereltsége a családok és a baráti társaságok igényeit célozza meg – konyhával és közös társalgóval felszerelt, több esetben különálló épületek. Ezért egyedül utazók számára mindez nehezebben

értékesíthető. Ezzel ellentétben a szállodák szobáinak felszereltsége kielégíti az egyedül-, esetleg párban utazók igényeit is. A felszereltség mértéke attól is függ, hogy milyen hosszú tartózkodási időre számolnak a szállásadók. A motelekben megszálló vendégeket 1-2 napos tartózkodási idő jellemzi, ezzel ellenben az apartmanokat, nyaralókat hosszabb időre veszik ki a vendégek.

10. ábra: Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatások

Forrás: Saját szerkesztés

A vizsgált szálláshelyek mindegyikében a fűtés biztosítva van, valamint a 69 szálláshely közül 60 rendelkezik saját fürdőszobával, viszont ez nem azt jelenti, hogy a többi szálláshelyen nincs fürdőszoba. Ezek a szálláshelyek közös fürdőszobával rendelkeznek, ez főként az apartmanok és panziók esetében megfigyelhető. Internet ellátással 66 szálláshely rendelkezik. 65 szálláshely ingyen biztosítja ezt a manapság már alap szolgáltatást, viszont egy szálláshely esetében fizetni kell az internet használatáért, ennek ára 10 hrvny/ 24 óra. Ez a szálláshely a „Villa Eden DeLuxe” Makkosjánosi községben. A fennmaradó 4 szálláshely esetében a booking.com szerint nem áll rendelkezésre az internet szolgáltatás, viszont a szálláshelyek saját

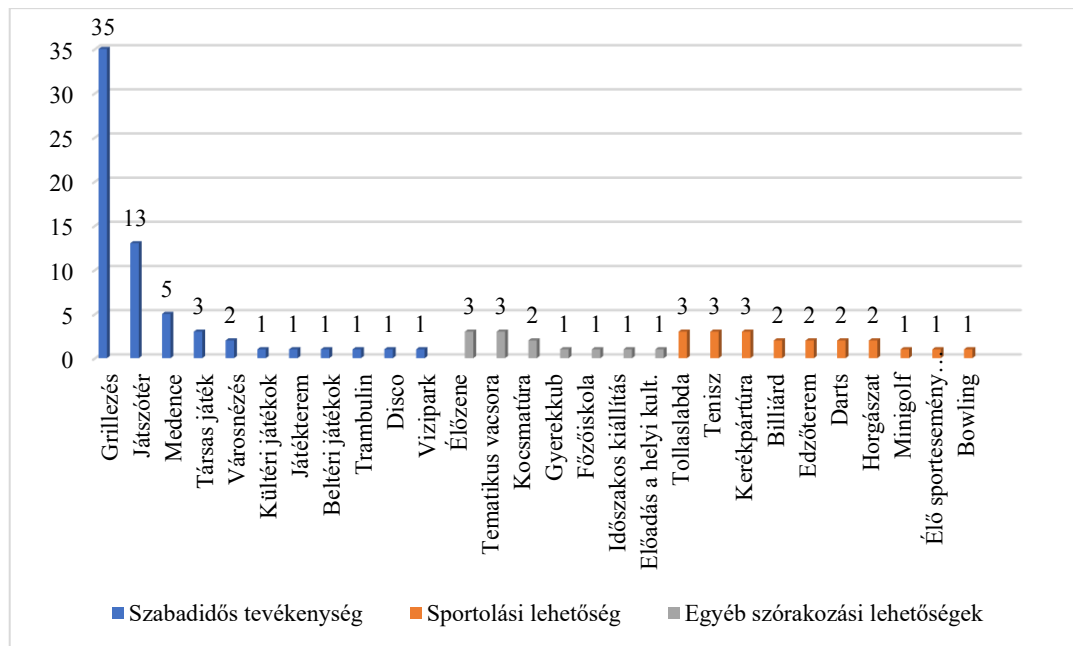
weboldala alapján rendelkeznek internet ellátással – ilyen például Nagyszőlős városába egy impozáns, viszonylag új építésű szálloda, a „Gray Hotel”.

Telefon és/vagy számítógéppel mindössze 3 szálláshely rendelkezik. Napjainkban ezek az eszközök nem képezik a minimális elvárásoknak a részét. Ezek a berendezések és eszközök már magasabb színvonalat képviselnek, és inkább a luxus kategóriájába tartoznak. Ezeknek az eszközöknek a hiánya azzal is magyarázható, hogy a járás területén nincs kifejezetten konferenciák számára létesített szálláshelyek, melyek esetében alapfelszereltségnek számít mindez.

A szálláshelyek nem csak kényelmes és jól felszerelt szobákkal várják vendégeiket, hanem további szolgáltatásokat és lehetőséget is kínálnak, mindez hozzájárul a kellemes és élvezetes pihenéshez. Ezek a szolgáltatások sokszor befolyásolják vendégek szálláshelyének kiválasztását, hiszen minél több kényelmi és szórakozási lehetőséget biztosít egy szálloda, annál vonzó lehet a turisták körében. Ezeket a szolgáltatásokat mutatjuk be a 11. ábra segítségével.

A legelterjedtebb kiegészítő szolgáltatások a grillezés, mely 35 szálláshely esetében vehető igénybe. A második legelterjedtebb szórakozási lehetőség a játszótér, 13 szálláshely rendelkezik vele.

A tollaslabda, bowling, biliárd, tenisz és más sporttevékenységek népszerűek a vendégek körében. Ezek a tevékenységek nem csak szórakozást nyújtanak, de lehetőséget adnak a testmozgásra is. Emellett sok szálláshely különféle szórakoztató programokat és rendezvényeket is szervez, mint például élő zenét vagy disco. Az ilyen szolgáltatások esetenként ingyenesek, de találunk rá példát, amikor felárat kérnek el a szálláshelyek ezekért mint például a „Magnum” és a „Helikon Hotel”, ahol a biliárd is fizetős, ezzel ellentétben a „Villa Magnat” szálláshelyen ingyenesen igénybe vehető.

11. ábra: Szabadidős lehetőségek

Forrás: Saját szerkesztés

Szeretnénk kiemelni néhány olyan szálláshelyet, mely több szórakozási lehetőséget is nyújt a vendégek számára.

- Guest House Marketti (Nagyszőlős): főzőiskola, előadás a helyi kultúráról, tematikus vacsorák, kerékpártúra, városnézés, horgászati lehetőség.
- Magnum (Beregszász): Bowling, Disco, Játszótér, biliárd, edzőterem.
- Praktik Hotel & Restaurant (Beregszász): Grillezés, trambulin, játszótér, kocsmatúrák, élő sportesemény közvetítés.
- ART Boutique Chalet (Makkosjányosi): Minigolf, tollaslabda, játszótér.
- Sunrise Boutique hotel (Beregszász): élőzenés előadás, városnéző séta, időszakos kiállítás, tollaslabda, grillezés.

A szállások egyik fontos felszereltsége a wellness részleg, mely sok vendéget ösztönözhet arra, hogy az adott szálláshelyet válassza. A kutatás során kiderült, 12 szálláshely rendelkezik wellness részleggel, viszont volt, ahol csak masszázs (2 db) vagy csak szauna (1 db) vehető igénybe.

Egyéb szolgáltatásokat is igénybe vehetnek a szálláshely vendégei, mint például a csomagolt ebéd, pénzváltás, utazás szervezés, kerékpár kölcsönzés.

3.1.7 Parkolási lehetőségek

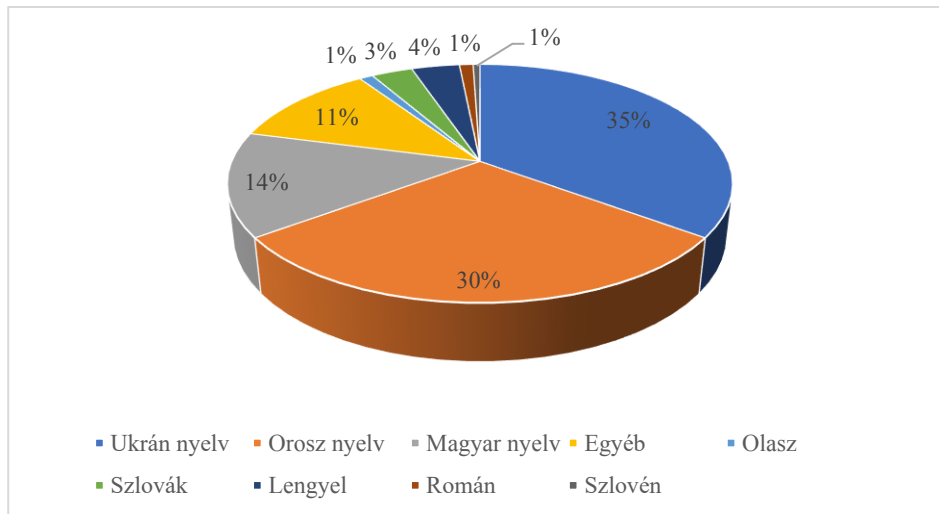
A parkolási lehetőségekkel kapcsolatos kutatásunk során a tapasztalatok viszonylag egységesek voltak. Összesen 58 helyszínen található ingyenes privát parkoló, míg 2 szálláshely esetében előzetes parkolóhely foglalásra van szükség (nem világos, hogy ez jár-e költséggel). Mindössze 2 szálláshelyen nincs lehetőség parkolásra. Ezenkívül 6 helyszínen lehet ingyenesen az utcán parkolni. Egy szálláshelyen külön privát garázs is rendelkezésre áll a vendégek számára, amely biztonságos parkolási lehetőséget kínál. Fizetős parkolási lehetőség egy szálláshely esetében sem volt.

3.1.8 Beszélt nyelvek és fizetési módok

A személyzet által beszélt leggyakoribb nyelvek az ukrán, magyar és az angol (12. ábra). A 69 járási szálláshely közül 67-ben beszélnek ukrán nyelven, mindössze 2 olyan eset volt, ahol az ukrán helyet az orosz jelölték meg a kommunikáció nyelvüül. A magas magyar lakosságnak köszönhetően a szálláshelyek közül 27 helyen beszél a személyzet magyar nyelven. Az orosz nyelvismeret is jelentős az alkalmazottak körében, 57 helyen beszélnek az orosz is. Az angol nyelvet 19 szálláshelyen beszélnek. Egy szálláshely esetében nem találtunk adatot arról milyen nyelven folyhat a kapcsolatfelvétel.

A vendéglátó egységek egyéb nyelveket is feltüntettek, mint pl: szlovák (6), cseh (4), lengyel (7), szlovén (1), olasz (2), román (2). Az adott szálláshelyeken beszélt nyelvek alapján következtetést lehet levonni arra vonatkozóan, hogy mely nemzetiségű vendégek látogatják a szálláshelyeket a leggyakrabban, emellett az adott szálláshely minőségére is következtetni lehet

ezen információk alapján.

12. ábra: Beszélt nyelvek

Forrás: Saját szerkesztés

Az utóbbi években egyre elterjedtebb a bankkártyás fizetési lehetőség a szálláshelyeken, hiszen sok vendég számára kényelmesebb, biztonságosabb és praktikusabb megoldás. Ugyanakkor továbbra is vannak olyan szálláshelyek, ahol csak készpénzzel lehet fizetni, ami különösen külföldi vendégek számára jelenthet problémát. Az előre utalás is egy gyakori fizetési mód, ami bizonyos esetekben akár kedvezőbb árat is jelenthet a vendég számára. Fontos azonban a szállásfoglalás előtt tájékozódni a fizetési lehetőségekről, hogy ne érjen kellemetlen meglepetés a helyszínen.

A szálláshelyeken történő fizetés két formában lehetséges: készpénzzel vagy készpénzzel és bankkártyával egyaránt. A kereskedelmi szálláshelyek honlapjai és a booking.com pontos információkkal szolgálnak erről. A készpénzes fizetési lehetőséget 44 szálláshely kínálja, míg 25 helyen lehet bankkártyával is fizetni, készpénz mellett. A fizetés módját a szállásadó határozza meg, valamint azt is, hogy kér-e előleget, esetleg az ár teljes összegét előre kell-e utalni, vagy helyszínen lehet-e kifizetni.

3.1.9. *A be- és kijelentkezések időpontjai*

A be- és kijelentkezési időpontok fontosak mind a szállásadók, mind a vendégek számára. A korai bejelentkezési lehetőség például kényelmes lehet azoknak az utazóknak, akik korán érkeznek az úti céljukba, vagy akik éjszakai járatokkal utaznak.

Az időpontokat megvizsgálva láthattuk, hogy a szálláshely elfoglalása a legtöbb esetben 14:00 órától lehetséges. Viszont voltak egészen egyedi esetek, amikor már 10:00 órától (AS Beregovo, Sima) is be lehet check-olni. Ezzel ellentétben egész késői időpontra is találhatunk példát, 16:00 órai bejelentkezéssel (Pryvatna sadyba Zatyshok). Érdekes még ilyen szempontból a „Arlen Vendégház”, mivel ott 02:00 órától is lehetőség nyílik a bejelentkezésre. Néhány szállás esetében pedig 0-24-ban van lehetőség a ki és bejelentkezésre.

Fontos, hogy a szállásadók a be- és kijelentkezési időpontokat egyértelműen jelezzék a honlapjukon vagy a foglalási oldalon, esetünkben a booking.com oldalon, hogy a vendégek előre tervezhessenek.

A kijelentkezések időpontját tekintve a leggyakoribbak a 08:00 és a 11:00 óra közötti időpontok. Néhány egyedi esettel itt is találkozhattunk, ahol a vendégeknek 06:00 órától (Private House 9) vagy akár 00:00 órától (Hotel-restoran "Olesia", Lambert) is már elhagyhatják szálláshelyüket.

3.1.10 *Online vendégértékelések és minősítések*

Az online vendégértékelések vizsgálata során az adott járás szálláshelyeit típusuk szerint csoportosítottuk, majd azokat rangsoroltuk az alapján, hogy mennyire pozitív értékeléseket kaptak a vendégektől (13-ábra). Így készült egy lista, amely tartalmazza a járás legjobban és kevésbé jónak értékelt szállodáit, apartmanjait, vendégházait, fogadóit, villáit és nyaralóit stb. Nem kerültek

összehasonlításra azok a szálláshelyek, melyekből mindössze 1-1 van a járásban, viszont a járási átlag számításakor ezek a szálláshelyek is bekerültek a statisztikába. Az értékelések a vendégek által megosztott véleményekre épülnek, és számos szálláshely rendelkezik már több száz értékeléssel is, amelyek átfogó képet adnak az adott helyszínről. A lista segítségével könnyen összehasonlíthatjuk a különböző típusú szálláshelyeket és kiválaszthatjuk az igényeinknek legmegfelelőbbet.

Az összesítésből kiderül, hogy az apartman típusú szálláshelyek legtöbbször a pontszáma 9,2-9,8 között mozog, ami elég magas értéknek tekinthető. Az összesített átlag viszont csak 9,1.

Az adatok között azonban van egy szálláshely, amely kiemelkedik a többi közül: a Lux Apartment Studio, amely 24 értékelés alapján érte el a 9,8-as pontszámot. Ez valószínűleg annak köszönhető, hogy a szálláshely magas színvonalú szolgáltatásokat és kényelmet biztosít a vendégeknek. A legkevésbé pozitív értékelést az összesítésben az "Zahublenyi Rai" apartman kapta, amely csak 7,5 pontot ért el 8 értékelés alapján. Ennek oka lehet az csekély számú értékelés vagy a szálláshely szolgáltatásainak, felszereltségének, tisztaságának alacsony színvonala. A többi szálláshely, melyek pontszámai 9,1-9,7 között mozgott, közepes és magas színvonalú szolgáltatásokat nyújt. Valószínűleg a pozitív értékeléseket az ár-érték arány, a felszereltség, a kényelem és a szálláshely tisztasága miatt értékelték magasan a vendégek.

Az adatok alapján látható, hogy a szálláshelyek között van néhány kiemelkedően jó minősítéssel rendelkező szálloda, mint például az „Ivancsó Birtok”, ahol a vendégek 9,3 pontot adtak az értékelés során. A legrosszabb minősítéssel rendelkező szálloda a Praktik Hotel & Restaurant, ahol a vendégek átlagosan csak 7,2 pontot adtak. Az átlag érték 8,4 pont. A magasabb minősítéssel rendelkező szállodák között találjuk a „Lambert” és „Hotel-

restoran "Olesia" szállodát, esetükben a minősítés 9,1, illetve 9 pont a booking.com adatai alapján. A magasabb minősítésű szállodák leggyakrabban azért kapják a magasabb pontszámokat, mert kiváló szolgáltatást nyújtanak, kényelmes és tiszta szobákkal rendelkeznek, illetve az alkalmazottak barátságosak és segítőkészek. Az alacsonyabb minősítéssel rendelkező Praktik Hotel & Restaurant lehet, hogy nem nyújtott ugyanilyen kiváló szolgáltatást, vagy nem tudta kielégíteni a vendégek igényeit. A vélemények között olvashattuk, hogy több vendég is kicsinek találta a szobája méretét, illetve panaszkodtak még a csöpögő csapra, a kellemetlen szagokra, zajokra és a koszos fürdőszobára, ágyneműre.

Az alacsonyabb minősítés okai, a booking.com oldalán véleményt író felhasználók szerint lehetnek a kényelmetlen vagy koszos szobák, zajos környezet vagy a személyzet hozzáállása. A szálláshelyek minősítése azonban nem mindig mutatja meg az igazi élményt, mivel az egyes vendégek különböző preferenciákkal és elvárásokkal rendelkeznek. Ezért fontos, hogy mindenki maga döntse el, hogy melyik szállodában szeretne megszállni, figyelembe vegye az adott szálloda értékelését.

A vizsgált vendégházak többsége magas pontszámot kapott a booking.com-on. Általában a vendégek elégedettek voltak a szálláshelyek szolgáltatásaival és szállásminőségével, amit a magas pontszámok is tükröznek.

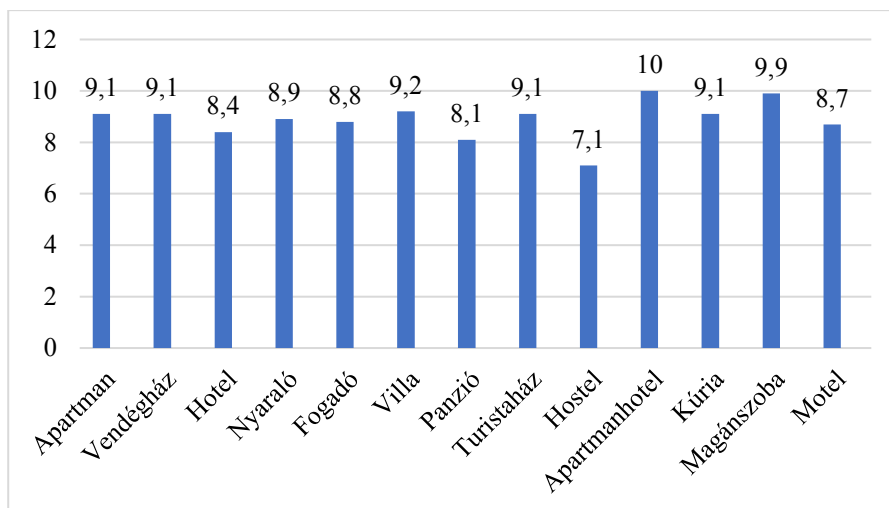
Az ART Boutique Chalet és a Hotel Piroska kapták a legalacsonyabb pontszámokat, mindössze 8,9 és 8,3 pontot. Az ART Boutique Chalet esetében a pontszámokat befolyásolhatta, hogy a szálláshely messzebb van a városközponttól, és az egyes vendégek számára a szálláshely minősége nem volt megfelelő. A Hotel Piroska esetében megjelent a véleményekben, hogy a szálloda több korszerűsítést és felújítást igényelne

Ebben a kategóriában a Bereg travel kapta a legmagasabb pontszámot, 9,6 pontot. A Villa Magda és a Villa Galicia is magas pontszámmal

rendelkezik, 9,6 és 9,7 pont.

A vendégházak magas pontszámokat kaptak, ami azt jelzi, hogy a vendégek nagyon elégedettek voltak a szállásokkal. Azok a vendégházak, amelyek magasabb pontszámot kaptak, azért kapták, mert a vendégek elégedettek voltak a szállás tisztaságával, kényelmével, az ár-érték aránnyal, a személyzet hozzáállásával és a szállás elhelyezkedésével. A „Villa Galicia” vendégházról az értékeléseket olvasva láthattuk, hogy a vendégek elégedettek voltak a személyzettel és tisztasággal is. Többen kiemelték, az elhelyezkedésének előnyeit is. Ellentétben pedig, amelyek alacsonyabb pontszámot kaptak, valószínűleg azért kapták, mert az egyes vendégek számára a szállásminőség nem volt olyan magas, mint amit vártak, vagy a szállás korszerűsítésre és felújításra szorul, mint például a „Hotel Piroska”, ahol többen is megjegyezték hogy az éjszakák zajosak voltak, a matracok kényelmetlenek és a szobák felszereltsége elég hiányos.

A Beregszászi járásban található szálláshelyek közül a legjobb eredményt a „villa” típusú szálláshelyek érték el, hiszen az összes villa szálláshely adatai között az átlagpontszám 9,2 volt. Az adatok között szereplő szálláshelyek közül a legmagasabb pontszámot, 9,9-t a „Pryvatna sadyba Zatyshok” villa érte el. Ezzel szemben a „Sadyba u Mykhaila” villa csak 8,2 pontot kapott, amely az alacsonyabb pontszámok közé tartozik. A „Villa Elena” 9,3 pontszámmal áll az értékelések között. A „Canada” villa is magas pontszámmal rendelkezik, 9,6 pontot kapott az értékelések alapján.

13. ábra: Online vendégértékelések

Forrás: Saját szerkesztés

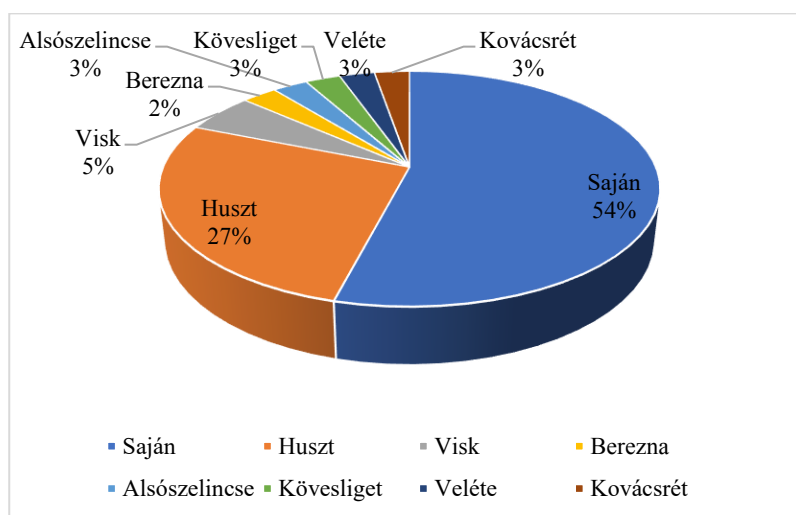
A legjobb értékelést a Beregszászi járásban „Sadyba «Hostynnyi Dim»” apartman hotel kapta (10), viszont nem tarjuk ezt az értéket kimagaslónak, mivel csak 2 személy értékelte. A második szálláshely a magánszoba típusú „Hrushevskoho 13”, 49 értékelés alapján 9,9. A harmadik helyezett „Pryvatna sadyba Zatyshok” villa kapta (Mezőkaszony), viszont csak mindössze 17 értékelés alapján érte el 9,9-es pontszámát. A második helyen pedig a „Lux Apartment Studio” áll 9,8 ponttal. A járás területén található szálláshelyek átlagértéke 8,9, összesen 9414 értékelés alapján.

3.2 Szálláshelyek a Huszti járásban

A Huszti járás területén a booking.com adatai alapján mindössze 59 szálláshely várja a vendégek érkezését. Viszont az általunk vizsgált mikrorégió területén mindössze 37 vendéglátó egység található. Azt fontos megemlítenünk, hogy a déli mikrorégió nem fedi le a Huszti járás teljes területét, az újonnan megalakított közigazgatási rendszer értelmében a járás északi települései már az éjszaki mikrorégióhoz tartoznak.

3.2.1. A településeken létesített szálláshelyek száma és típusai

A Huszti járás területén a kutatunk során 8 település területén találtunk regisztrált szálláshelyet (14. ábra). A legtöbb szállás Saján településen lett regisztrálva, összesen 20 szállásfoglalási lehetőség áll rendelkezésre a szobát foglalni kívánó turisták számára. Ez lefedi a vizsgálandó terület 54%-át

14. ábra: A településeken létesített szálláshelyek

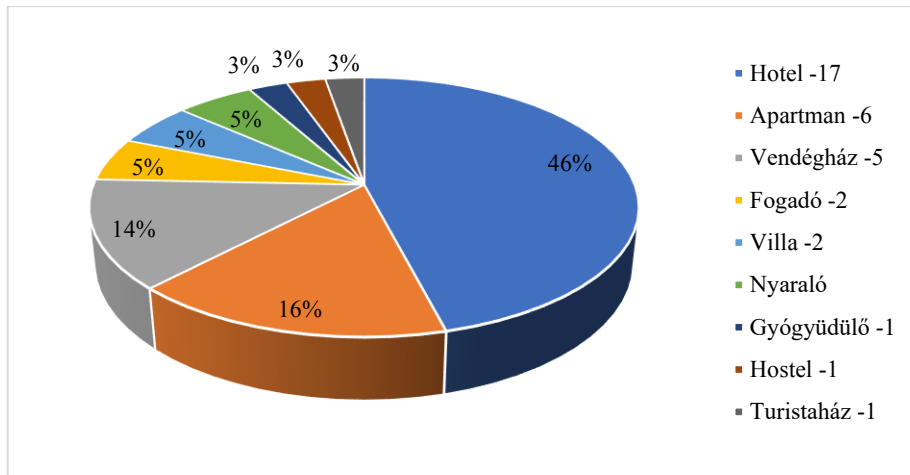
Forrás: Saját szerkesztés

A szálláshelyek területi megoszlását tekintve a második helyet foglalja el Huszt, ahol 10 szállást találtunk, ez a 27%-a a Huszti járás általunk

kiértékelt részének. Ahogyan az ábrán is láthatjuk a többi település területén maximum 3 (Visk) de a legtöbb esetben mindössze 1 szálláshely várja a járásba látogatókat.

A járás számos falut és kisvárost foglal magában, amelyek turisztikai szempontból eltérő vonzerővel rendelkeznek. Azon falvak, ahol nincsenek természeti vagy kulturális látványosságok, és távolabb helyezkednek el ezektől, általában kevesebb turista látogat. Ezeken a településeken a szálláshelyek iránt is alacsonyabb a kereslet. Az ilyen falvakban azonban gyakran megtalálhatók a hagyományos falusi élet jellegzetességei, amelyek lehetnek érdekesek azok számára, akik szeretnének közelebről megismerkedni a helyi kultúrával és életmóddal. Fontos megjegyezni, hogy a turizmus szempontjából vonzóbb települések hatékonyabb gazdasági fejlődésre számíthatnak, míg a kevésbé vonzó falvaknak más lehetőségeket kell találniuk a gazdasági fejlődésre, mint például az agrárium vagy az ipar. Az ilyen településeken azonban számos lehetőség nyílik a falusi turizmus fejlesztésére, amelynek révén a látogatók megismerhetik a helyi életmódot, hagyományokat és kulináris különlegességeket, Kárpátalja területén számos törekvések vannak a falusi turizmus fellendítésére és beindítására.

A járás által kínált szálláshelyek vizsgálata során az is kiderült, hogy 9 különböző típus képviselteti magát (15. ábra). Ezek a típusok a következők: hotel, apartman, fogadó, nyaraló gyógyüdülő, hostel, turistaház, vendégház, villa. A Beregszászi járással ellentétben itt a hotelek vannak többségben, mindössze 17 található a kutatott területen. Egészen pontosan négy település területén találhatóak ezek a hotelek, 7-7 db Huszt és Saján településén, 2 Visken, 1 pedig Alsószelincsén. Apartmanok (6) és vendégházak (5) is nagy számban képviseltetik magukat. A többi típus esetében 1-2 szálláshely fellelhető a booking.com oldalán.

15. ábra: Szálláshelyek típusai

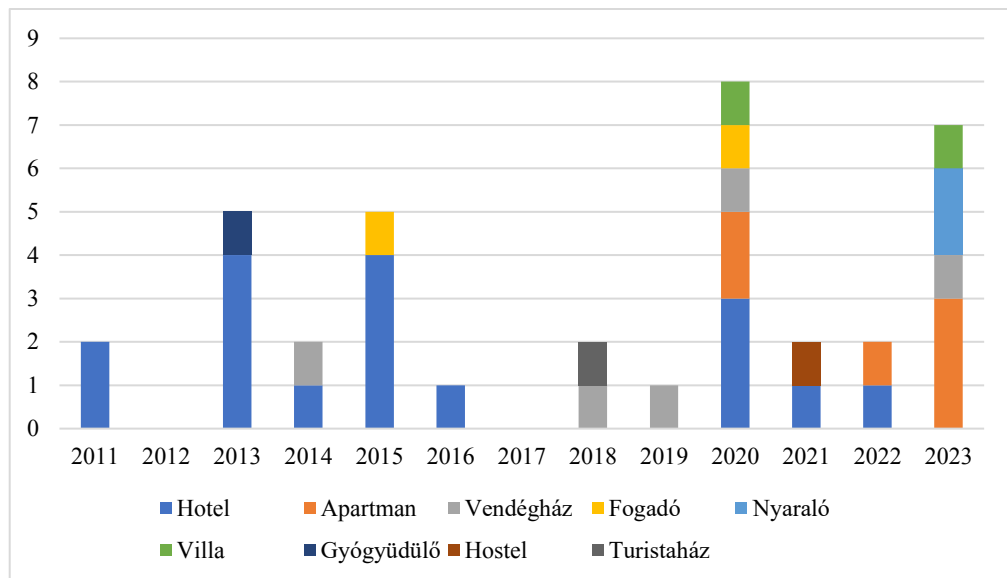
Forrás: Saját szerkesztés

3.2.2 A járás szálláshelyeinek regisztrációs évei a booking.com-on

A booking.com oldalán minden szálláshely regisztrációs éve elérhető, ami fontos információ lehet a vendégek számára a szálláshely kiválasztásakor. Általában minél régebben regisztrált egy szálláshely, annál több vendéget fogadott az évek során, és ennek következtében több visszajelzés érkezhett róla, amelyek segíthetnek a foglalóknak a megfelelő döntés meghozatalában.

Az Huszti járás területén található szálláshelyek regisztrációs éveit vizsgálva, az első szálláshely 2011-ben regisztrált a booking.com oldalon („Blagodat”, V&P HOTEL & Restaurant), ezek Huszt városában és Saján falujában találhatóak. Azóta folyamatosan növekszik a szálláshelyek száma a járásban, ami azt jelzi, hogy egyre több turista érkezik a környékre (16. ábra). A szálláshelyek többsége azonban még mindig viszonylag új, az elmúlt években regisztrálták őket a booking.com oldalon. Ez azt jelzi, hogy a szálláshelyek a modern igényeknek megfelelően lettek kialakítva, és a vendégek számára a legjobb szolgáltatásokat nyújtják. A háborús helyzet ellenére sem csökkentek a szálláshelyek regisztrálásának számai, ezt az is bizonyítja, hogy 2023-as évben már 7 db új szálláshely került fel a booking.

com oldalra.

16. ábra: A Huszti járás szálláshelyeinek regisztrálás évei a booking.com-on

Forrás: Saját szerkesztés

Az ábra alapján jól látható, hogy voltak olyan évek, melyek során nem történt regisztráció a booking.com oldalán, ezek a 2012-es és a 2017-es évek. Az ábrával azt is szeretnénk szemléltetni, hogy milyen típusú szálláshely melyik évben került fel a booking oldalára. A legkorábban regisztrált szállások túlnyomó többségben a hotelek. Jól látható, hogy a 2018-as évektől lassan újra megindultak a regisztrációk, majd a 2020-as évben rekordot is döntött, mivel ekkor regisztráltak a vizsgált területről a legtöbbet. A 2021-2022-es év újra csökkenést következett, viszont meglepő módon a 2023-as évben nagyot nőtt a booking.com oldalára felkerült szálláshelyek száma (7 db). Azt is láthatjuk, hogy a 2018-as évtől az apartmanok, nyaralók és egyéb típusú szálláshelyek kerültek regisztrációra többségben az előző évekkel szemben, ahol a szállodák vezették ezt az arányt.

3.2.3 A szálláshelyek befogadóképességének és a szobák számának vizsgálata

A szálláshelyek kiválasztása és foglalása egy utazás fontos része, és az egyik legfontosabb szempont az, hogy a szálláshely befogadó képessége megfelelő legyen az utasok igényeinek. Ezért fontos, hogy átfogó képet kapjunk a kínált szálláshelyekről, beleértve a szállodákat, apartmanokat és vendégházakat stb

A szálláshely befogadó képességének mutatói a munkánk egyik legfontosabb része. A kutatás során kielemezett 37 szállást biztosító létesítmény összesen 517 szobával és 1241 férőhellyel rendelkezik. A szálláshelyek méretét tekintve nem nagyok, a legtöbb szobával rendelkező szálláshely a „Stupari” mely 51 szobát értékesít és 121 férőhelyet biztosít. A szobák főként 1-2-3 fő befogadására alkalmasak. A második legtöbb szobával rendelkező egység a terület egyetlen gyógyüdülő központja a „Sanatoriy Karpatia” 50 szobával és 108 férőhellyel rendelkezik. A szobák főként 2 személyesek. A harmadik helyet foglalja el a maga 40 szobájával és 70 férőhelyével a „Karpati” hotel Huszton. Összesen a szállodák 320 szobával és 751 férőhellyel várják a járásba utazókat.

Az apartmanok szobáinak számának meghatározása nem egyszerű feladat, mivel egy apartman több helyiségből állhat, és általában nem csak a hálószobában található ágy alkalmas alvásra, akadnak, olyan apartmanok, ahol a nappaliban vagy más helyiségben is található ágy vagy kanapé, ami alvásra is alkalmas lehet. Az apartmanok esetében a férőhelyek száma sokkal relevánsabb, mint a szobák száma. Fontos megjegyezni, hogy az apartmanok férőhelyeinek száma nagyon változó lehet, és nagyban függ az apartman méretétől, rendeltetésétől. Ha nagyobb csoporttal vagy családdal utazunk, akkor az apartmanok lehetnek a legmegfelelőbb szálláshelyek számunkra, mivel több alvóhelyet kínálnak, és általában nagyobb helyiségekkel rendelkeznek, mint a hagyományos szállodai szobák. Összesen 6 apartman kínálatát vizsgáltuk, 29 szobát értékesít és 75 férőhelyet biztosít. A legtöbb szobát kínáló apartmanunk a Saján területén

található „Shaian Hora” 13 szobát értékesít és 26 férőhelyes. Kövesligeten található apartman „HAUSE MENCHUL” mindössze 2 szobát kínál, viszont 7 férőhellyel rendelkezik.

A vendégházak szobáit vizsgáltuk, 5 vendégház összesen 34 szobát kínál és 80 férőhelyet. A legnagyobb vendégház a „Sandal”, 14 szobával és 30 férőhellyel.

Az említett egységek csak egy kis részét képezik annak a szálláshelyeknek a széles körű kínálatának, amelyeket áttekintettünk.

3.2.4 Pótágyazási lehetőségek

A kutatásunk során a pótágyazási lehetőségeket vizsgáltuk meg a kiválasztott 37 szálláshelyen. Az eredmények szerint csak 19 szálláshelyen volt elérhető pótágyazási lehetőség, azonban ezek közül csak két helyen volt ingyenes. A többi szálláshelyen pótágyat kérni lehet, de az árak változóak és általában a foglalás összegén felül még fizetni kell érte. A pótágyak árai 100 és 555 hr között változtak. Egyes szálláshelyeken 6 éves kor alatt ingyen kérhető a pótágy, azonban lehetőség van gyerekágy kérésére is, ami a legtöbb esetben ingyenes volt, viszont voltak szállások, ahol azonos árat kértek el a gyerekágyért és a pótágyért is. Ez fontos szempont lehet a szállásfoglalás során, különösen akkor, ha gyerekekkel utazunk.

A legolcsóbb pótágyak 100 hr-ba míg a legdrágább 555 hr-ba kerültek a szálláshelyeken egy éjszakára.

3.2.5 Standart kétszemélyes szobák árainak vizsgálata

Az árak vizsgálata a szálláshelyek elemzésének fontos részét képezte. Azt kívántuk feltárni, hogy az azonos típusú és hasonló szolgáltatásokat nyújtó szálláshelyek között milyen árkülönbségek vannak. Azonban a szálláshelyek árai nem mindig azonosak, és az eltérések több tényezőtől adódhatnak. Az egyik ilyen

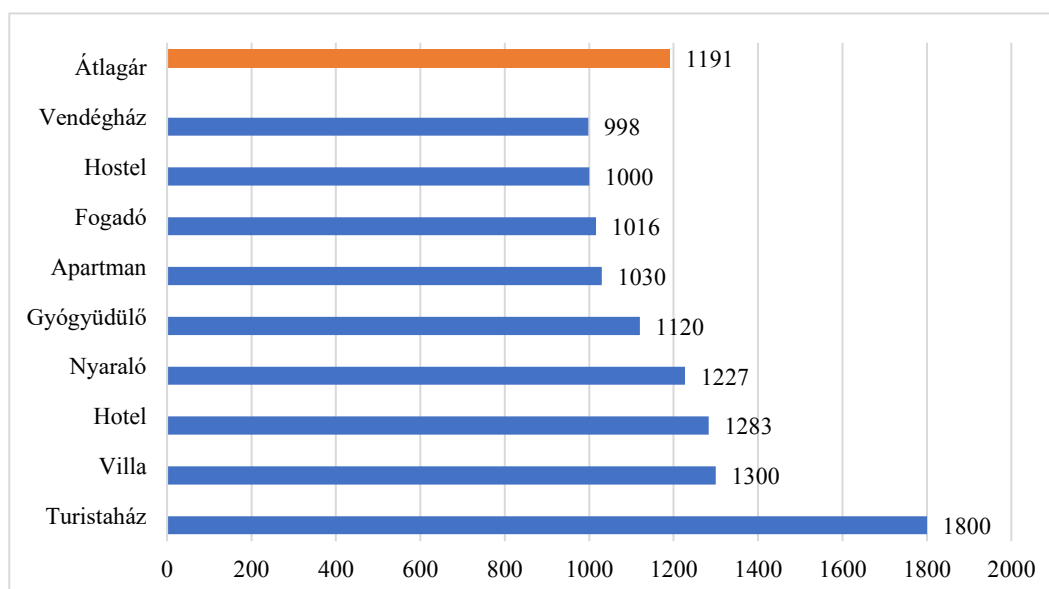
tényező a szálláshely weboldalán megadott árak és a booking.com árai közötti eltérés lehet, melyek között akár jelentős árkülönbségek is előfordulhatnak. Az árakat több szempont alapján is vizsgáltuk, beleértve a szálláshely típusát, a települést, a turisztikai attrakcióktól való távolságot, a szobák és férőhelyek számát, valamint az igénybe vehető szolgáltatásokat. Ezek a tényezők szerepet játszhatnak az árak kialakításában. Az árak közötti különbségeket konkrét szálláshelyekkel szemléltettük, és megállapítottuk, hogy az árkülönbségek jelentős lehetnek. A Huszti járásban végzett ár összehasonlítás során az átlagos árat számoltuk ki egy 2 ágyas szoba esetén 2 fő részére. A Huszti járás esetében is megfigyelhető volt az, hogy nem minden szálláshely értékesített standart szobát.

Az eredmények azt mutatták, hogy az árak jelentősen változhatnak attól függően, hogy melyik szálláshely típust választjuk, illetve melyik településen szeretnénk megszállni.

A kiértékelt terület szállodái közül a legdrágább a „Chervona Ruta” 2640 hr-ba kerül. A szálloda szobáinak árai nem állandóak, a szezon kezdetével ez az ár 3740 hr is lehet, a szolgáltatások ára tartalmazza a reggelit is. A szálloda nem csak egy szobát kínál ezért az árért cserébe, hanem egy kisebb lakosztályt, saját nappalival, konyha pulttal és fürdőszobával. Itt megemlítenénk, hogy a pótágyazási lehetőség is ezen a szálláshelyen a legdrágább (555 hr). A második legdrágább szálloda a „Publo Spa Hotel” 2139 hr-ért ezt követi a „HUSTON” 1680 hr-ért. A legolcsóbb szállodai szoba az Alsószelincse településen található „Kolyba Opryshkiv „hotel, mindössze 550 hr-ért. Szintén kedvező áron értékesítik a Huszton található „Hotel BB STUDENT” szálláshelyet 590 hr-ért. A szállodák szobáinak átlagára: 1283 hr.

Az apartman árainak megfigyelése alapján a „Shaian Hora” és a „Vohniana Salamandra” a legdrágább a járás területén, mind a két esetben Sajánon található ezeket a szálláshelyeket, 1500 hr-ért. A felszereltségüket tekintve sokkal komfortosabb, mint az olcsóbb társaik. A legkedvezőbb áru apartman a

Kövesligeti „HAUSE MENCHUL” 640 hr ért. Az átlagár az elemzett területen: 1030 hr.

17. ábra A szálláshelyek átlagárai UAH-ban

Forrás: Saját szerkesztés

Az 17. ábrán jól látható, hogy a szállások közül a turistaház a legdrágább, Saján településén található, egy csendes környezetben lévő, önálló szálláshely, minimum 3 éjszakára kell foglalni, 2 fő részére, illetve 4 fő részére is alkalmas. Két fő esetében 1800 hr-ba kerül négy főnek pedig 2000 hr-ba.

A legkedvezőbb átlagárral rendelkeznek a vendégházak. A legolcsóbb 553 hr-ba kerül „Sadiba nad Rykoiu”, a legdrágább pedig 1300 hr-ba a „Sandal”.

A fennmaradt szálláshelyek közül nem reális legdrágábbról és legolcsóbbról beszélnünk, mivel típusonként 2 szálláshely található a booking.com kínálatában a járás területén.

3.2.6 Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatások

Az utazók szobák iránti igényei az évek során sokat változtak. A kényelem és tisztaság mellett ma már a technológiai fejlesztések is fontos szerepet játszanak a szálláshelyek szobáinak felszerelésében. Az ingyenes Wi-Fi szinte elengedhetetlennek számít, ahogyan a szobákban található okos TV-k, és a hordozható eszközökkel való kompatibilitás is egyre nagyobb szerepet kap. Az extra szolgáltatások és felszerelések terén a szálláshelyek versenye egyre nagyobb méreteket ölt, hiszen az utazók egyre nagyobb elvárásokkal rendelkeznek.

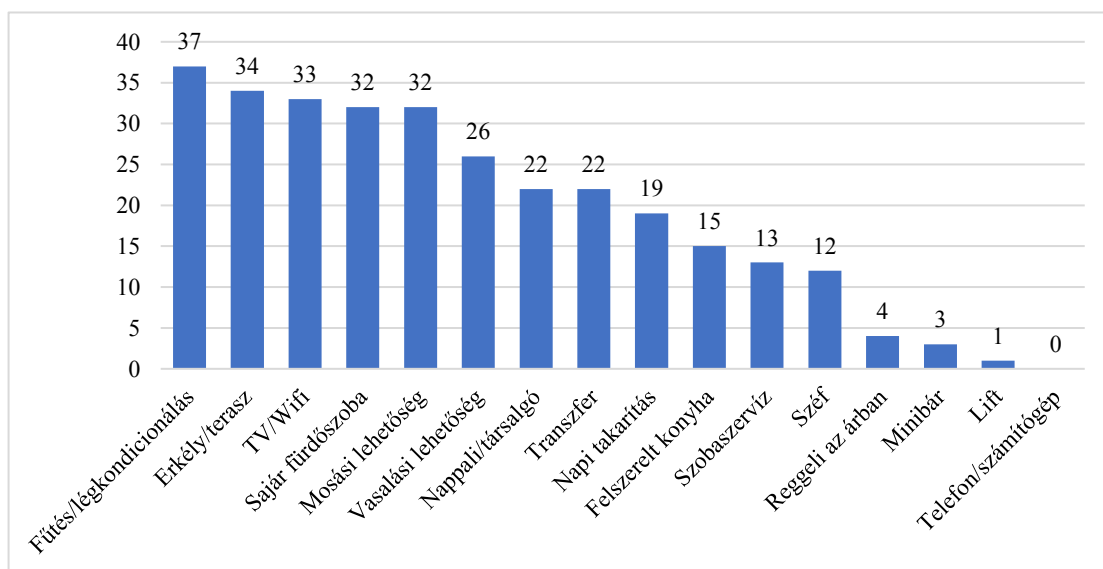
Fontos azonban megjegyezni, hogy az ár és a felszereltség közötti összefüggés nem mindig egyenes arányosságban van. Az olcsóbb szálláshelyeken ugyan kevesebb extra szolgáltatás és felszerelés áll rendelkezésre, de ezek a szálláshelyek is lehetnek kényelmesek és tiszták, és megfelelnek az utazók alapvető igényeinek. Ezt jól szemlélteti az, hogy egy olcsóbb kategóriájú szálláshely jobb és sokkal több értékelést kapott, mint a dupla áron értékesített, felszereltségét tekintve azonos társa. A szálláshelyek típusai és felszereltségei tehát igen változatosak.

Az Huszti járás szálláshelyeinek szobái általában jól felszereltek, és a legtöbb helyen rendelkezésre áll a szükséges alapfelszereltség, mint például fűtés és internet. Azonban a szolgáltatások minősége és mennyisége változó lehet az egyes szálláshelyek között, ami azt jelenti, hogy nem minden szálláshely biztosít ugyanolyan sokszínű és magas színvonalú szolgáltatásokat. Néhány alapfelszereltség sem található meg a 37 szálláshely mindegyikénél ilyen például a Wifi, amely csak 33 szálláshely szolgáltatásai között jelenik meg.

Az áttekintés szerint 34 szálláshely kínál erkélyt és/vagy teraszt a vendégek számára. A kertet, mint kültéri egységet is gyakran megtaláljuk az apartmanoknál és vendégházaknál. A ruhavasalás lehetősége két formában elérhető: kézi vasaló használatával a vendégek maguk végzik a vasalást, vagy felár ellenében a

szálláshely személyzete végezi el vasalást. A kézi vasalók leggyakrabban a családi hangulatú apartmanokban és vendégházakban találhatóak, míg a vasalási szolgáltatást a szállodák nyújtják. Összesen 26 szálláshely biztosít bármilyen formában vasalási lehetőséget.

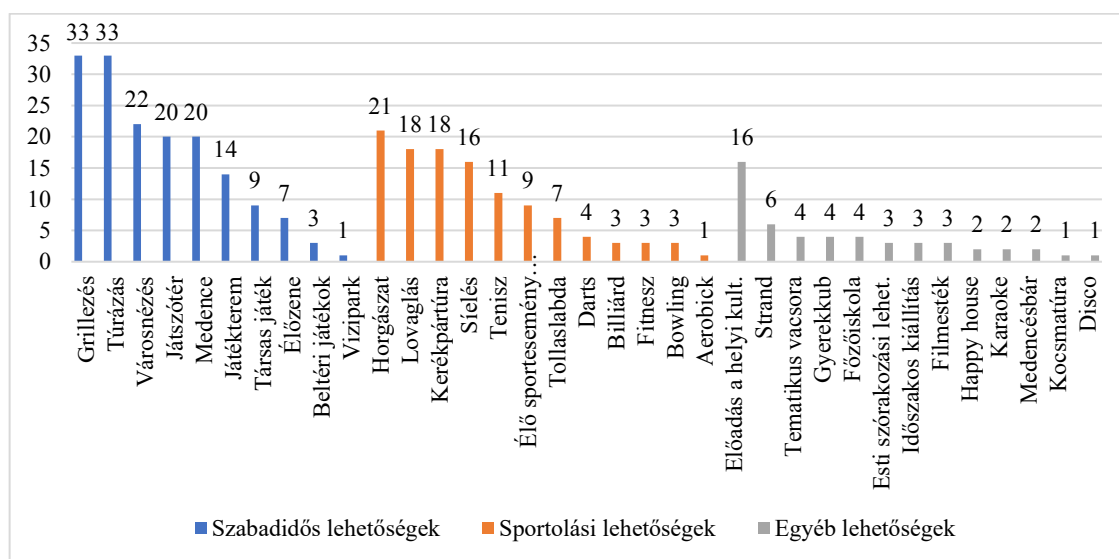
A mosási lehetőségek szintén változatosak: néhány apartman vagy vendégház rendelkezik mosógéppel, míg a szállodákban a személyzet felár ellenében elvégzi a mosást. Összesen 32 szálláshely kínál bármilyen formában mosási szolgáltatást. Fontos megjegyezni, hogy ha a szálláshely honlapján nem szerepelnek bizonyos szolgáltatások vagy felszerelések, az nem feltétlenül jelenti azt, hogy azok nem elérhetőek a vendégek számára. Lehet, hogy az adott szálláshely nem frissíti rendszeresen az oldalát, vagy az utolsó frissítés óta már hozzáadtak vagy pótoltak valamit, ami nincs feltüntetve több kisebb szálláshely esetében az is előfordulhat, hogy a szállásadók egyéni kérésre plusz felszereléssel is kedveskedhetnek a vendégeknek. Az 18. ábrán összegyűjtöttük a feltüntetett szolgáltatások számait a könnyebb áttekinthetőség érdekében.

18. ábra: Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatásai

Forrás: Saját szerkesztés

A szálláshelyek nem csak a kényelmes és jól felszerelt szobákkal várják a vendégeket, hanem számos további szolgáltatást és lehetőséget is kínálnak a kellemes és élvezetes pihenés érdekében. Ezek a szolgáltatások gyakran meghatározzák a vendégek szálláshely kiválasztását, mivel minél több kényelmet és szórakozási lehetőséget biztosít egy szálloda, annál vonzóbb lehet a turisták számára. Az 19. ábrán látható adatok alapján a legnépszerűbb szórakozási lehetőségek a grillezés és túrázás, amelyeket 33 szálláshely kínál. A második legnépszerűbb lehetőség a városnézés, amelyet szintén sok szálloda kínál. Azonban a sporttevékenységek is fontosak, mivel nem csak szórakozást nyújtanak, hanem lehetőséget adnak a testmozgásra is. A tollaslabda, sielés, lovaglás és egyéb sporttevékenységek népszerűek a vendégek körében. Emellett sok szálláshely szervez különböző szórakoztató programokat és rendezvényeket, mint például élő zene (7) vagy előadások a helyi kultúráról (16). Az ilyen szolgáltatások ára lehet ingyenes vagy fizetős, de mindenképpen széles választékot nyújtanak a vendégeknek a kikapcsolódás és szórakozás terén. Tehát a szálláshelyek nem csak a szobák minőségétől, hanem a széles körű szolgáltatásoktól is függően vonzóak lehetnek a turisták számára.

19. ábra: Szabadidős lehetőségek

Forrás: Saját szerkesztés

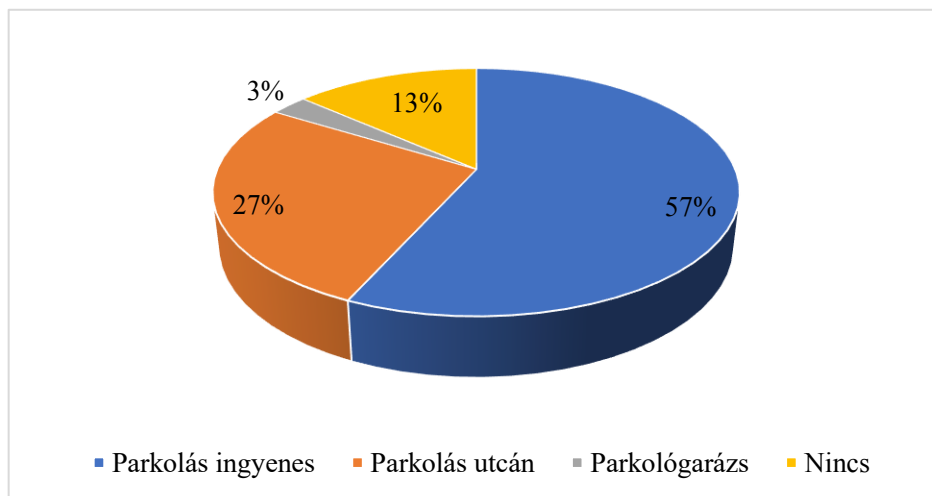
A munkánk keretein belül külön kitértünk a wellness részleg felmérésére is, az elemzett helyek közül 26 rendelkezik valamilyen wellness szolgáltatással, a wellness részleg lehetőséget nyújt a pihenésre és a testi-lelki feltöltődésre. A kutatás eredményei alapján 19 szálláshely rendelkezik ilyen részleggel, azonban azok száma, ahol csak masszázs, vagy csak szauna vehető igénybe, is elég magas (2 - 5).

Ezen kívül számos más szolgáltatás is elérhető a vendégek számára, mint például a csomagolt ebéd vagy a pénzváltás (5) Emellett, a vendégek számára fontos szolgáltatások közé tartozik a kerékpár kölcsönzés (10), amely lehetővé teszi számukra, hogy körbejárják a környéket, és felfedezzék a környék nevezetességeit. A csomagolt ebéd (8) is népszerű szolgáltatás, amely lehetővé teszi a vendégeknek, hogy magukkal vigyék az ételt, ha egy kirándulásra indulnak, vagy ha nem szeretnék étterembe menni. Fontos szolgáltatás a pénzváltás is, különösen akkor, ha az adott ország nem azonos pénznemű, mint ahol a vendég él. Az utazás szervezés is sok vendég számára kényelmes lehetőség, hiszen így nem kell foglalkozniuk a közlekedés és a szállás külön-külön szervezésével. A síoktatás (2) és a sífelszerelés bérlése (4) különösen fontos lehetőség a téli szezonban. Sok vendég nem rendelkezik saját sífelszereléssel, vagy nincs tapasztalatuk a síelés terén, így ezek a szolgáltatások segíthetnek nekik abban, hogy kényelmesen és biztonságosan élvezzék a síelést. Végül, a gyerekfelügyelet (8) is nagyon fontos szolgáltatás lehet, különösen azoknak a szülőknek, akik szeretnék kicsit időt tölteni kettesben, vagy szeretnék részt venni olyan tevékenységeken, amelyeket a gyerekek nem élveznek annyira. Ezáltal a szülők biztosak lehetnek abban, hogy gyerekeik biztonságban és jól szórakoznak a felügyelet alatt.

Ezek a szolgáltatások javítják a vendégek élményét, és segíthetnek a szálláshelynek abban, hogy hosszú távon versenyképes maradjon a turisztikai piacon.

3.2.7 Parkolási lehetőségek

A szálláshelyek vendégeinek fontos szempont lehet a parkolási lehetőség, (20. ábra) hiszen senki nem szeretne feleslegesen körözni vagy magas parkolási díjat fizetni. A kutatás szerint a szálláshelyeken háromféle parkolási lehetőség kínálkozik: nyilvános parkolás az utcán, ingyenes privát parkolás a szálláshely területén, valamint parkológarázs. A jó hír az, hogy minden vizsgált szálláshelyen ingyenes a parkolás. Az adatok alapján a szálláshelyek döntő többségénél (20 db) az ingyenes privát parkolás a domináns, ami kényelmes és biztonságos lehetőséget biztosít a vendégeknek. Emellett 10 szálláshelyen az utcai parkolás is elérhető. Azonban mindössze 5 szálláshely jelezte, hogy nem tud biztosítani parkolóhelyet, ami az autóval érkező vendégek számára kellemetlenséget okozhat.

20. ábra: Parkolási lehetőség

Forrás: Saját szerkesztés

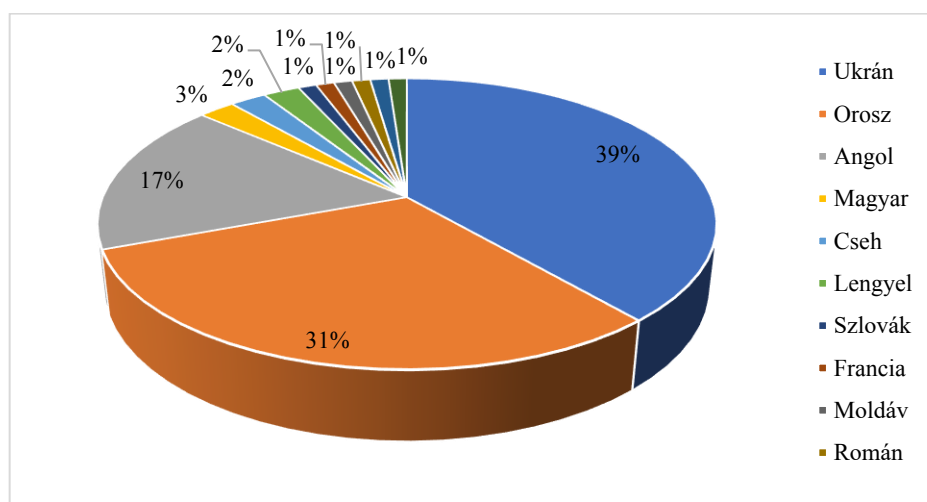
3.2.8 Beszélt nyelvek és fizetési módok

A szálláshelyeken többnyire az ukrán, orosz és az angol nyelvet beszélik a személyzet tagjai. Azonban akadnak olyan szálláshelyek is, ahol más nyelveket is

használnak, például szlovák, cseh, német, lengyel, francia, moldáv vagy román (21. ábra).

Érdekességként említendő, hogy az Alsószelincsén található „Kolyba Opryshkiv” apartmanban magyar nyelven is lehet kommunikálni a személyzettel, az államnyelv mellett.

Ritka esetben fordul elő, hogy olyan nyelvet is beszélnek a szálláshelyeken, amely nem tartozik a fent említett nyelvek közé. Például a „Focus Hotel”-nél az urdu nyelv is megjelenik, ami hivatalos nyelv Pakisztánban és Indiában. Bár a nyelv tulajdonképpen megegyezik a hindi nyelvvel, szókincsében és írásában eltér tőle. A szálláshelyek nyelvismerete széleskörű, és igyekeznek a vendégek nyelvi igényeinek maximálisan eleget tenni.

21. ábra: Beszélt nyelvek

Forrás: Saját szerkesztés

A legtöbb nyelvet a „Dominion Relax Club” hotel jelölte meg, összesen 4 nyelvet beszélő személyzettel várja a pihenni vágyókat. Az államnyelv mellett (ukrán), feltüntetettél az orosz-, és az angol nyelvet is. Egyéb nyelvek közül pedig franciául is kommunikál a személyzet.

Az értékelés során három olyan szálláshelyet összesítettünk, melynek

alkalmazottai nem beszélik az államnyelvet, helyette az orosz nyelvet jelölték, az egyéb nyelvek közül pedig az undort, román és moldávot.

Ezek a szálláshelyek: „Focus Hotel” - orosz, undor, a Sajáni „Stupari”- orosz, román, moldáv és a Huszti „Karpati”-csak orosz.

Ahogy az korábban a Beregszászi járás esetében is említettük, a fizetési lehetőségek a szálláshelyeken két formában történhet: készpénzben vagy esetleg készpénzzel és bankkártyával egyaránt. Az összes 37 szálláshelyből 26 helyen csak készpénzzel lehet fizetni, míg 11 szálláshelyen lehetőség van bankkártyás fizetésre is. Ez azt jelenti, hogy az utazóknak célszerű előre tájékozódniuk, milyen fizetési lehetőségek állnak rendelkezésre az adott szálláshelyen. A szálláshelyek 70,27%-án csak készpénzes fizetésre van lehetőség, míg a 29,73%-on lehetőség van bankkártyás fizetésre is. Ezen kívül érdemes megemlíteni, hogy 5 szálláshelyen van lehetőség valutaváltásra is, ami nagy segítséget jelenthet azoknak az utazóknak, akik nem rendelkeznek a helyi pénznemmel. Az adatok alapján tehát elmondható, hogy bár a készpénzes fizetési lehetőség dominál, de azért a bankkártyás fizetési lehetőség sem elhanyagolható, és egyre elterjedtebbé válik a szálláshelyeken is.

3.2.9 A be- és kijelentkezések időpontjai

A szálláshelyek be és kijelentkezését összesítve kiderült, hogy a bejelentkezés megkezdésének leggyakoribb időpontja a 11:00-14:00 közötti időszak, mindössze 4 szálláshely esetében kezdődhet meg a szálláshely elfoglalása 15:00 órától, két esetben pedig 10:00 órától.

A kijelentkezés adatai nagyban eltérnek a Beregszászi járásétól, 14 esetet is találtunk, ahol 0-24 órában elhagyható a szálláshely. A fennmaradó 23 szálláshely némely esetében egészen 06:00 órától lehetőség nyílik a kijelentkezésre. A legkésőbbi kijelentkezés megkezdésének időpontja 12:00

Azt fontos figyelembe venni, hogy a szálláshelyek általában

rugalmasak a ki- és bejelentkezésnél, viszont ezt minden esetben előre jeleznünk kell.

3.2.10 Online vendégértékelések és minősítések

Az Huszti járásban található szálláshelyek nagyon változatos értékeléseket kaptak a vendégeiktől, amelyek összesen 3781 értékelésből származnak. A feltérképezett terület szálláshely értékeléseinek átlaga pedig 8,8 (22 ábra). Az értékelések sokfélesége az adott szálláshelyek vendégeinek tapasztalatait tükrözi, akik különböző igényekkel és elvárásokkal rendelkeznek. Az értékelések nem csak számok, hanem olyan információk is, amelyek segítenek a szálláshelyek tulajdonosainak és vezetőinek a hibák kijavításában. Az értékelésekben általában felmért adatok, a tisztaság, az elhelyezkedés, a felszereltség, az ár-érték arány, valamint a személyzet kedvessége és segítőkészsége. Ezek az információk lehetővé teszik a szálláshelyek számára, hogy jobban megértsék a vendégeik igényeit és elvárásait. Az értékelések listája fontos szerepet játszik a vendégek számára is, akik ezek alapján dönthetik el, hogy melyik szálláshelyet válasszák. Az értékelések segítenek a vendégeknek abban, hogy a számukra legmegfelelőbb szállást találják meg az adott térségben.

A szálláshelyek átlagértékelése közül a vendégházaké és fogadóké a legmagasabb a járásban, 9,2. Azt is ki kell emelnünk, hogy ez mindössze 4 vendégház átlagértéke, 114 értékelés alapján elmondhatjuk, hogy ez egy nagyon kiemelkedő eredmény így is, hogy csak 4 szálláshely képviselteti magát a kategóriában. A legmagasabb értékelést a „Pryvatna sadyba Shaianske dzherelo” kapta, 9,6 eredménnyel, 35 értékelő alapján. Úgyszintén 9,6-os értékelést kapott a „Banik” 14 értékelőtől. A vendégházak legrosszabb értékelést szerző szálláshelye a „Sandal” 9,3 ponttal.

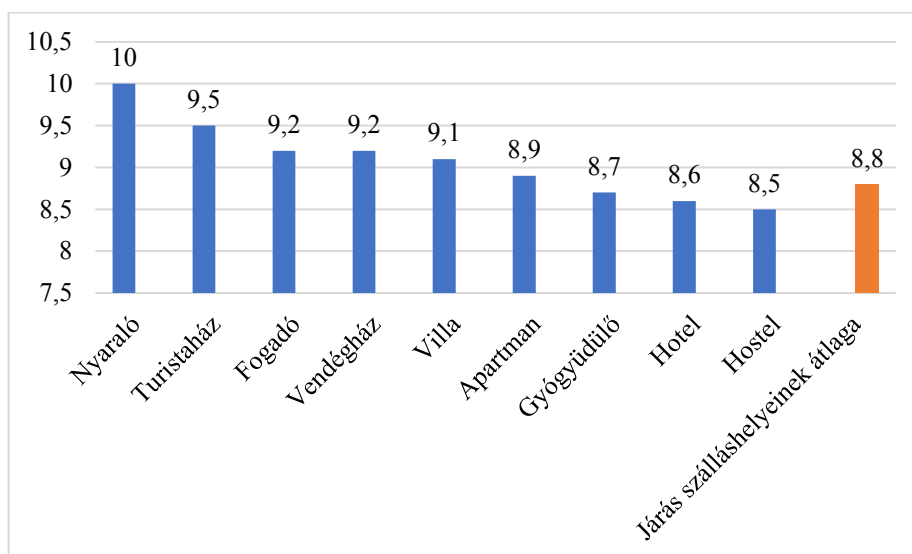
A Nyaralók átlag értékelése 10 viszont azt fontos megemlítenünk, hogy ez mindössze 2 szálláshely értékeléséből számoltuk ki. Az értékelések

mennyisége pedig jelentős 3 db.

A szállodák esetében az átlagérték 8,6 és ez 3195 értékelés alapján lett kiszámítva. A legrosszabb értékelést a „Lastivchyne hnizdo” kapta mindössze 7,6 pontal, 26 vélemény alapján. A vendégek főként a fürdőszoba felszereltségére és a kényelmetlenségre panaszkodtak. A második legrosszabban értékelt hely az a „Kolyba Opryshkiv” 7,7 ponttal és 153 véleménnyel. A legjobban értékelt szálloda a „Apartel Shayan” 9,7-es pontszámmal 816 értékelés alapján. Ez a szálloda rendelkezik wellness részleggel is és számos egyéb szolgáltatásokkal és szórakozási programokkal is. A vendégek véleményt írtak a szállodáról, ahol kiemelték a szálloda gyönyörű kilátását és a patyolat tiszta szobákat is. Néhány rossz tapasztalat csak a kiszolgálás terén volt jelen, a vélemények alapján a kiszolgálás nagyon lassú. A második legjobb értékelést kapta a szállodák között a „HUSTON” hotel 9,5-ös értékelést kapott 374 vélemény alapján. Nem rendelkezik wellness részleggel viszont a programok száma jelentős.

Az apartmanok az értékelt területen 8,9-es pontszámot értek el 165 értékelés alapján. A legpozitívabb bírálatot kapta az „Aqua Shayan” nevű apartman, 5 értékelés alapján. A legrosszabb értéket pedig a „Lastivka” kapta mindössze 7,4-et 7 vélemény alapján, erről az apartmanról érdemes tudni, hogy minimálisan felszerelt szobákkal rendelkezik, melyekben emeletes ágyak vannak. Sok negatív vélemény érkezett a szálláshelyre, főként az elhelyezkedését bírálták, mivel buszpályaudvaron található, az egyik véleményező szerint a fűtés sem volt a szobában.

Az egyéb szálláshely típusokat nem elemeztük külön, mivel 1-2 szálláshely található csak adott típusban. Egyet viszont érdemes kiemelni a pozitív értékelését tekintve a „Chervona Ruta” turistaházat, amely 9,5 pontot kapott 95 vélemény alapján. Felszereltsége inkább megegyezik egy hotel felszereltségével. Ár-érték arányban sem a turistaház áraival kell számolniuk az ide utazóknak. Mindezek mellett a szálláshely nagyon modern és csak pozitív véleményeket találtam róla.

22. ábra: Online vendégértékelések

Forrás: Saját szerkesztés

KÖVETKEZTETÉS

Beregszászi és Huszti járások szálláshely-kínálata között jelentős különbségek mutatkoznak mind az egységek számában, mind pedig a szolgáltatások árában. A Beregszászi járás területén több szálláshely található (69), ami részben annak tudható be, hogy a jelenlegi Huszti járás egész területe nem a déli mikrorégióhoz tartozik, mivel a járás északi része már az északi mikrorégióhoz sorolható, így mindössze 37 szálláshelyet találtunk ebben a járásban. A szálláshelyek típusai is eltérőek.

A Beregszászi járásban az apartmanok száma dominál, míg a Huszti járásban a hotelek vannak túlsúlyban. Érdeemes megemlíteni, hogy a Huszti járásban még mindig új szálláshelyek kerülnek bejegyzésre, a booking.com oldalán, ami a turisztikai fejlődés és a kereslet növekedésére utalhat. A legtöbb férőhellyel és szobával a Beregszászi járás szálláshelyei rendelkeznek, viszont nem marad le tőle a Huszti járás sem, ezt azzal magyarázhatjuk, hogy a Huszton található szálláshelyek túlnyomó többsége szálloda, és azok befogadóképessége nagyobb, mint a Beregszászi járásban található apartmanoké és nyaralóké. A két járás között akad némi különbség, a Beregszászi járás főként a kétszemélyes szobákat értékesíti, ezzel ellentétben a Huszti járás területén nem ritka az emeletes ágyakkal berendezett 6-8 fős szobák kiadása sem. A Beregszászi járásban összesen 548 szoba található, míg a Huszti járásban ez a szám 517.

Az árak alakulása hasonló tendenciát mutat. Az szobák árainak átlagát kiszámítva kiderült, hogy a Beregszászi járás területén magasabb az átlagár, mint a Huszti járásban. Itt érdemes megemlíteni, hogy az átlagár számítása során a Beregszászi járás Mezőkaszony településen található „Ivancsó Birtok”, a maga 11065 hrvnyás árával, nagyon megemelte a járás átlagárának értékét. A szolgáltatások és felszereltség terén a járások szálláshelyei között nem volt nagy

eltérés. A Huszti járásban valamivel szélesebb skálán mozog a szabadidős lehetőségek kínálata.

Az egyik legfontosabb különbség a beszélt nyelvek között figyelhető meg. A Beregszászi járásban az ukrán és az orosz mellett a magyar nyelvet is beszélik a legtöbb helyen, ami a térség magyar kisebbségének jelenlétére utal. Ez a Huszti járásban már nem mondható el. Mindkét járásban jelen van az egyéb idegen nyelvek használata, mint például a szlovák, a cseh és a lengyel.

Az értékelések alapján a Beregszászi járás szálláshelyei kapták a legjobb visszajelzéseket. A szálláshelyek közel felénél az átlag értékelés és típusonként 8,5-9 és azt meghaladó pontszámot értek el. Ez azt mutatja, hogy a vendégek nagyon elégedettek voltak a Beregszászi járásban elérhető szálláshelyek minőségével és szolgáltatásaival.

Azt is fontos kiemelni, hogy mindkét járásban a helyi kulturális és gasztronómiai élmények kiváló lehetőséget nyújtanak a vendégeknek. A tradicionális ételek és italok felfedezése, valamint a helyi kulturális események részvétele gazdagítja az utazás élményét.

Elmondható, hogy mind a Beregszászi, mind pedig a Huszti járás vonzó turisztikai célpontok a Kárpátalja megyében. A gazdag történelmi és kulturális örökség, a lenyűgöző természeti tájak és a sokszínű szálláshely-kínálat egyaránt hozzájárulnak a régió vonzerejéhez.

Tehát elmondható, hogy mind a Beregszászi, mind a Huszti járás egyedülálló vonzerővel rendelkezik, és mindkettő ideális helyszín lehet a turisták számára. A választás függ a vendégek preferenciáitól, költségvetésétől és az elvárásaiktól. Bármelyik járásban döntenek is, a látogatók biztosak lehetnek abban, hogy gazdag élményekben és felejthetetlen utazásban lesz részük Kárpátalja megyében.

ÖSSZEFOGLALÁS

A szakdolgozat célja az volt, hogy részletesen tárgyalja a Kárpátalja Déli turisztikai mikrorégiójához tartozó járások kereskedelmi szálláshely kínálatát. Az elemzést a booking.com weboldal és a Microsoft Excel program segítségével végeztük el, egy előre elkészített szempontrendszer alapján, amely iránymutatást adott az elemzések során.

Az első fejezetben általános jellemzést készítettünk a vizsgálati területről. Az adatokhoz szakirodalom, tanulmányok, statisztikák és internetes források alapján jutottunk hozzá. Ebben a fejezetben kitértünk a járások lenyűgöző látnivalóira, melyek történelmi, vallási, természeti vagy építészeti értékük alapján is kiemelkedőek lehetnek. Továbbá, beszéltünk a kereskedelmi szálláshelyek fogalmáról és fajtáiról

A második fejezet a kutatás módszertani leírását tartalmazza. Itt részleteztük, hogyan és milyen formában végeztük el a kutatást, milyen szempontokat vettünk figyelembe az elemzés során, valamint milyen eszközöket használtunk. Ez gyakorlatilag egy rövid összefoglaló a kutatás menetéről, amely a harmadik fejezetben bontakozik ki részletesebben.

A harmadik fejezetben elemeztük a Microsoft Excelben összesített adatokat. Az elemzéshez először összegyűjtöttük a Beregszászi és a Huszti járás kereskedelmi szálláshelyeinek adatait a booking.com segítségével, majd ezeket egyenként megvizsgáltuk. A vizsgálat alá eső fontosabb kérdések a következők voltak: a szálláshelyek típusa, elhelyezkedése, a településeken belüli eloszlásuk, szobák száma, maximális férőhelyek száma, szobák felszereltsége, kiegészítő szolgáltatások (wellness, szabadidős lehetőségek), a személyzet nyelvtudása, készpénzes és kártyás fizetések aránya, szobák pótágyazási lehetőségei, valamint a komplexumok parkolási megoldásai. Fontos része a kutatásnak az árak vizsgálata, különösen a standart kétszemélyes szobák árainak elemzése. A kutatás

során megtudtuk, hogy milyen véleményeket fogalmaznak meg a vendégek az értékelések alapján a szálláshelyekről. Megvizsgáltuk, hogy milyen pontszámokat és hányan értékelnek a szálláshelyeket a szolgáltatások, kényelem és szórakozási lehetőségek tekintetében. A ki- és bejelentkezési időtartamokat is vizsgáltuk, valamint a szálláshelyek minősítését is megvizsgáltuk az ukrajnai jogszabályoknak megfelelően.

A kutatás eredményeként arra a következtetésre jutottunk, hogy a Beregszászi és Huszti járások jól ellátottak kereskedelmi szálláshelyekkel, főként a járásközpontokban található. Kiderült, hogy jelentős különbségek vannak a két járás között a szálláshelyek számát és árait illetően is. A Beregszászi járásban több szálláshely található, főként apartmanok formájában, míg a Huszti járásban a hotelek dominálnak. A szobák és férőhelyek száma alapján a Beregszászi járás a vezető, de a Huszti járás sem marad el tőle. A Beregszászi járásban főként kétszemélyes szobák találhatóak, míg a Huszti járásban nagyobb szobák, akár 6-8 fős kapacitással. Az átlagos árakban is különbségek mutatkoznak, a Beregszászi járásban magasabb az átlagár. Mindkét járásban gazdag kulturális és gasztronómiai élmények várják a vendégeket. Mind a Beregszászi, mind pedig a Huszti járás vonzó turisztikai célpontok, és mindkettő ideális helyszín lehet a látogatók számára.

FELHASZNÁLT FORRÁSOK JEGYZÉKE

1. Berghauer Sándor 2011: A határmentiség és a turizmus sajátos összefüggései Kárpátalja magyarlakta területein. In: Tér és Társadalom / Space and Society 25. évf., 4. szám, 2011 pp. 148–163.
2. Berghauer Sándor, 2012A: A turizmus, mint kitörési pont Kárpátalján (?) (Értékek, remények, lehetőségek Ukrajna legnyugatibb megyéjében) Phd-értekezés, Pécs.
3. Berghauer Sándor, 2012B: Kárpátalja turizmusa. Főiskolai jegyzet, Beregszász.
4. Berghauer Sándor 2019: Turisztikai fejlesztések stratégiai célja. In: Berghauer Sándor – Sass Enikő (szerk). A kárpátaljai magyarság turizmusfejlesztési stratégiája. Gáborprint, Beregszász.
5. Berghauer Sándor – Fodor Gyula 2014: A turizmus fejlesztési stratégiája. In: Egán Ede Terv. A kárpátaljai magyarság gazdaságfejlesztési stratégiai terve. Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, Beregszász.
6. Horváth Zoltán György – Kovács Sándor. 2012: Kárpátalja kincsei. Masszi Kiadó, Budapest. 310 p.
7. Kovács Sándor: Kárpátaljai útravaló. Püski Kiadó, Budapest, 1999: 180 p.
8. Molnár D István 2009: Beregszászi járás. In Baranyi Béla (szerk.): Kárpátalja. Dialóg CampusKiadó, Pécs – Budapest, 2009. 544 o.
9. Molnár D. István 2021: Kárpátalja lakosságának területi eloszlása az újonnan kialakított közigazgatási rendszer tükrében In Molnár D. Erzsébet és Molnár Ferenc (szerk) Társadalomtudományi tanulmányok II. RF KMF – „RIK-U” Kft. Beregszász–Ungvár 2021
10. Tarpai József 2013: A természeti és társadalmi erőforrások szerepe Kárpátalja turizmusfejlesztésében és hatása a területfejlesztésre. PhD értekezés, Pécs.
11. Tarpai József – Golodnyák Olga – Manyas Joseph 2008: Kárpátalja turisztikai útikönyv. Svit Uspihu Kiadó, Beregszász.

Internetes források:

1. Ismeretlen szerző: A huszti vár (várrom) Interneten: <https://cbc-artspace.com/locations/a-huszti-var-varrom-hustskij-zamok/> 2023.05.10

2. Ismeretlen szerző: *A tíz legnépszerűbb sikőzpont Kárpátalján* Interneten: <https://karpatalja.ma/karpatalja/szines/a-tiz-legnepszerubb-sikozpont-karpataljan/> 2023.05.10
3. Ismeretlen szerző: Kaszonyi termálfürdő Interneten: <https://cbc-artspace.com/locations/kaszonyi-termalfurdo-termalni-vodi-kosino/> 2023.05.11
4. Ismeretlen szerző: Közzétették a megyék járásrendszereit ábrázoló térképeket Interneten: <https://karpataljalap.net/2020/06/09/kozsetettek-megyek-jarasrendszereit-abrazolo-terkepeket>
5. Ismeretlen szerző: Református templom Internet: <https://www.explorecarpathia.eu/hu/ukrajna/huszt-khust/reformatus-templom> 2023.05.10
6. Ismeretlen szerző: ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні класифікація готелів услуги туристические классификация гостиниц (29982) Internet: https://dnaop.com/html/29982/doc%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4269_2003 2023.05.9
7. Molnár D. István 2021: Kárpátalja lakosságának területi eloszlása az újonnan kialakított közigazgatási rendszer tükrében. Interneten: <https://lehoczkyintezet.uz.ua/2021/04/25/karpatalja-lakossaganak-teruleti-eloszlasa-az-ujonnan-kialakitott-kozigazgatasi-rendszer-tukreben/>. 2023.05.09
8. Szabó Sándor: Strandmustra itthon és a szomszédban Internet: <https://kiszo.net/2018/08/14/strandmustra-itthon-es-a-szomszedban/> 2023.05.11

Adatközlők, egyéb források:

1. Sass Enikő, PhD. II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszék, docens – 2023

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra: Kárpátalja járásainak felosztása és kistérségei a 2020-as közigazgatási reformot követően.....	11
2. ábra: Kárpátalja Turisztikai mikrorégiói.....	15
3. ábra: A Beregszászi járás elhelyezkedése	18
4. ábra. A Huszti járás elhelyezkedése.....	26
5. ábra: A településeken létesített szálláshelyek száma.....	39
6. ábra: A szálláshelyek típusai.....	41
7. ábra: Beregszászi járás szálláshelyeinek regisztrációs évei a booking.com-on.....	42
8. ábra: Pótágyazási lehetőségek típusai.....	45
9. ábra: A szálláshelyek átlagárai UAH-ban.....	49
10. ábra: Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatások.....	51
11. ábra: Szabadidős lehetőségek.....	53
12. ábra: Beszélt nyelvek.....	55
13. ábra: Online vendégértékelések.....	59
14. ábra: A településeken létesített szálláshelyek száma.....	61
15. ábra: A szálláshelyek típusai.....	63
16. ábra: Huszti járás szálláshelyeinek regisztrációs évei a booking.com-on.....	64
17. ábra: A szálláshelyek átlagárai UAH-ban.....	68
18. ábra: Szobák/apartmanok felszereltsége és szolgáltatások.....	70
19. ábra: Szabadidős lehetőségek.....	70
20. ábra: Parkolási lehetőségek.....	73
21. ábra: Beszélt nyelvek.....	74
22. ábra: Online vendégértékelések.....	78

РЕЗІЮМЕ

Метою дипломної роботи був аналіз закладів тимчасового розміщення районів Південного туристичного мікрорегіону Закарпаття. Аналіз був проведений та опрацьований за допомогою веб-сайту booking.com та програми Microsoft Excel.

У першому розділі подано загальну характеристику досліджуваних районів. Для отримання даних була використана наукова література, статті, статистика та Інтернет-джерела. У цьому розділі також розглянуто визначні місця району, які можуть бути важливими з історичної, релігійної, природної чи архітектурної точки зору. Крім того, подано характеристику закладів тимчасового розміщення.

У другому розділі розглянуті методи дослідження. Цей розділ слугує коротким вступом до процесу роботи, що буде розкритий в третьому розділі.

У третьому розділі проаналізовані отримані дані. Під час дослідження була зібрана інформація про заклади тимчасового розміщення Берегівського району за допомогою booking.com. Після цього кожен заклад був проаналізований за наступними критеріями: тип готелю, розташування, місце знаходження у різних населених пунктах, кількість кі-мнат, максимальна кількість місць, оснащеність кімнат, наявність додаткових/велнес/розважальних послуг для гостей, мова, якою розмовляє персонал, співвідношення готівкових та безготівкових платежів, можливості для додаткового розміщення в кімнатах, паркувальні можливості комплексів.

Далі був проведений аналіз закладів тимчасового розміщення, які розташовані в Хустському районі, повторивши той же процес збору та аналізу даних.

Важливою частиною дослідження є аналіз цін, зокрема, дослідження цін на стандартні двомісні номери. Під час дослідження ми звернули увагу і

на задоволеність гостей та їхню думку про кожен готель. Ще одним пунктом аналізу була тривалість процедур реєстрації та виїзду.

У результаті дослідження ми прийшли до висновку, що Березівський та Хустський райони добре забезпечені закладами тимчасового розміщення, особливо в районних центрах.

NYILATKOZAT

Alulírott **Bak Dóra**, turizmus szakos hallgató kijelentem, hogy szakdolgozatomat a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékén készítettem turizmus diploma megszerzése céljából.

Kijelentem, hogy szakdolgozatomat más szakon korábban nem védtem meg, saját munkám eredménye és csak hivatkozott forrásokat használtam fel.

Tudomásul veszem, hogy szakdolgozatomat a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola könyvtárásban a kölcsönözhető könyvek között helyezik el.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton szeretnék köszönetet mondani a témavezetőmnek Berghauer Sándornak, a belém vetett bizalmáért és az áldozatkész munkájáért. Hálás vagyok a türelméért és az építő jellegű kritikáiért, mindez hasznosnak bizonyult, a szakdolgozat megírásakor. Értékes tanácsaival és szakmai útmutatásával nagyban hozzájárult a munka elkészüléséhez.

Továbbá köszönetet szeretnék mondani a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszéknek, hogy tanácsokkal láttak el, bármikor fordulhattam hozzájuk.

Köszönettel tartozom a családomnak és barátaimnak, akik mindvégig támogattak és mellettem álltak.

User name:
hidden by privacy settings

Check date:
19.05.2023 20:09:07 CEST

Report date:
20.05.2023 10:53:39 CEST

Check ID:
1015149535

Check type:
Doc vs Internet + Library

User ID:
100011756

File name: **Бок Дора Степанівна**

Page count: **89** Word count: **17445** Character count: **145864** File size: **1.28 MB** File ID: **1014830334**

8.43% Matches

Highest match: **3.93%** with Library source (File ID: **1014830337**)

8.03% Internet sources | **638** Page 91

5.77% Library sources | **173** Page 96

0% Quotes

Exclusion of quotes is off

Exclusion of references is off

0% Exclusions

No exclusions

Modifind

Text modifications detected. Find more details in the online report.

Replaced characters | **1**